HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 1/2025 Cena $ 2.50 JANUARY 2025

Palladium české země ve Staré Boleslavi

Malému obrázku o rozměrech 19 cm krát 13,5 cm s vyobrazením Panny Marie s Ježíškem se připisuje ochranná moc nad českými zeměmi. Obrázek je dnes ceněn stejně jako české královské korunovační klenoty. Patří mezi nejvzácnější relikvie České republiky. Dnes je ukryt v klenotnici baziliky Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi.

Originál obrázku dostala kněžna Ludmila, pozdější mučednice a česká světice, od arcibiskupa sv. Metoděje při svém křtu na velkomoravském Velehradě. Ludmila přijala křest roku 882 společně se svým manželem Bořivojem I. Přijetí křesťanské víry pomohlo Přemyslovcům získat politickou moc nad ostatními českými knížecími rody.

Kněžna Ludmila po nějakém čase věnovala darovaný obrázek svému vnukovi Václavovi Svatému. Ten ho nosil jako ochranný amulet na své hrudi. Po Václavově násilné smrti dne 28. 9. 935 ve Staré Boleslavi obrázek z mrtvého těla knížete sejmul jeho věrný sluha Podiven. Protože také jemu hrozilo zavraždění, utíkal. Na vhodném místě, ne příliš vzdáleného od místa zavraždění sv. Václava, obrázek zahrabal do země. Podivena na útěku dopadli a oběsili ho. Jeho tělo, které 3 roky viselo na stromě, prý nedoznalo žádných fyzikálních změn. Naopak, vyrostly mu vousy a vlasy. Později byl Podiven prohlášen za blahoslaveného.

V zemi ukrytý obrázek našel po dlouhé době rolník. Traduje se, že když lidé dali obrázek na předem dohodnuté místo, v noci se vrátil tam, kde byl nalezen. To se prý opakovalo několikrát až do chvíle, kdy lidé pochopili, že je jim takto sděleno, kde chce mít Královna nebes svůj svatostánek. Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi se pak stal nejstarším mariánským poutním místem v Čechách.

Původní obrázek se nedochoval. V čase husitské revoluce byl ukraden a zničen. Podle znalců je dnešní obrázek replikou, která byla zhotovena jako náhrada poničeného obrázku někdy mezi 80. lety 14. století a rokem 1500. Předpokládá se, že nám dnes neznámý umělec

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi

tehdy zhotovil věrnou, dokonalou kopii původního obrázku.

Když rakouský císař a český král Rudolf II. vydal roku 1609 svůj Majestát, byl tímto dokumentem boleslavský obrázek Matky Boží Panny Marie s Ježíškem prohlášen za „Palladium české země". Tehdy se stal záštitným předmětem české země. Po tomto Rudolfově prohlášení putovali věřící ve velkých procesích, často až z Prahy, do Staré Boleslavi. Katolíci se před ním modlili za záchranu své víry před německým protestantismem a za ochranu před poněmčením svého národa. V letech 1617–1623 byl ve Staré Boleslavi vystavěn monumentální barokní chrám.

V časech třicetileté války, roku 1632, „Palladium české země" ukradli protestantští Sasové. Jeden z důstojníků saské armády tento obrázek Matky Boží s Ježíškem probil hřebem a pověsil ho na vnější zeď kostela na Staroměstském náměstí v Praze. Potom „Palladium české země" na nějaký čas zmizelo. Po čtyřech letech bylo ze Saska vykoupeno za tehdy obrovskou finanční částku 100 tisíc zlatých. Aby se jeho zcizení neopakovalo, bylo pak „Palladium české země" uschováno do tresoru v hlavním městě rakouského císařství, ve Vídni. Uchráněno před poničením však muselo být ještě několikrát. Nakonec se vrátilo do Staré Boleslavi.

Po zrušení jezuitského řádu roku 1773 pečovala o „Paladium české země" staroboleslavská kapitula. Její nový kult začal po vzniku 1. Československé republiky dne 28. 10. 1918. Koncem 30. let 20. století panovala u nás obava z nacistického Německa. Pouti do Staré Boleslavi měly v tom čase manifestační charakter. Dne 15. 3. 1939 došlo k obsazení zbytku Československa. Aby se „Palladia české země" nezmocnili němečtí okupanti, byl jeho originál ukryt a v kostele nahrazen věrnou kopií. Němečtí nacisté po originálu usilovně pátrali, ale nenalezli ho. V průběhu hledání prý dokonce vyhrožovali zbouráním města Stará Boleslav.

Z úkrytu bylo „Palladium české země" vyňato až po skončení 2. světové války na jaře roku 1945. Na oslavu osvobození Československa a jako poděkování za záchranu českého národa byly pak ve městě Stará Boleslav konány slavnostní mše svaté. Po komunistickém převratu v únoru roku 1948 a po protickrkevní „akci K" v dubnu roku 1950 bylo „Palladium české země" uloženo v bankovním depozitáři. Do Staré Boleslavi se vrátilo až v časech „Pražského jara" roku 1968. Ode dne 8. 7. 2015 je na základě usnesení vlády České republiky na seznam národních kulturních památek.

„Palladium české země" je zhotoveno z „korintské mědi", tj. ze slitiny kovů z doby, kdy Římané dobyli bohatý řecký přístav Korint a poté ho zapálili. Roztavené zlato, stříbro a další kovy prý tehdy stekly do moře, kde ztuhly. Takto vzniklé slitiny kovů si prý přeživší lidé vážili více než zlata. Slitinu vybírali z moře a zhotovovali z ní velmi ceněné předměty. Diamantová korunka byla k „Palladiu české země" přidána až v roce 2014.

S využitím práce
Vratislava Konečného
připravil Jiří Kachlík, Brno

Foto na titulní straně:
Dnešní podoba Palladia české země

Poutní píseň k Palladiu české země

Radujte se, ó Čechové,
mariánští sodálové,
ať varhany zní vesele:
trouby, bubny ať zní směle.
Mariji, Mariji ctíme,
dítky Matku velebíme.

Česká jestiť tato radost,
třidcatina, Panny slavnost:
Marie Nanebevzetí
s námi celé nebe světí.
Mariji, Mariji ctíme,
dítky Matku velebíme.

Anjelové prozpívají
a díky Bohu vzdávají,
proroci, apoštolové
dí: „Pán Bůh s vámi, Čechové!"
Mariji, Mariji ctíme,
dítky Matku velebíme.

Aj vzhůru, vzhůru, Čechové!
Marie lvice, vy lvové:
hotovte se prozpívati,
tak Matku pozdravovati.
Mariji, Mariji ctíme,
dítky Matku velebíme.

Budiž zdráva, Panno čistá,
dopřej našim zpěvům místa,
zpěvy upřímné zpíváme,
když se tobě zachováme.
Mariji, Mariji ctíme,
dítky Matku velebíme.

Však ať šťastnější zpíváme,
k vám se, svatí, utíkáme:
svatí anjelové, přejte,
vaše loutny, housle dejte.
Mariji, Mariji ctíme,
dítky Matku velebíme.

David ať taktem spravuje
celý kůr a ozdobuje,
k varhanům skočte, anjelé,
hráti bude Cecilie.
Mariji, Mariji ctíme,
dítky Matku velebíme.

Bas zpívati doktorové
budou i patriarchové,
alt a tenor jinší svatí
budou společně zpívati.
Mariji, Mariji ctíme,
dítky Matku velebíme.

Nápodobně dyškantysté
všecky budou panny čisté,
ach, velmi libá muzika,
když hlas nebesa proniká.
Mariji, Mariji ctíme,
dítky Matku velebíme.

Materie těchto zpěvův
bude: Zdráva budiž, Čechův
Maria, lvů českých lvice,
kyž tě chválit můžem více.
Mariji, Mariji ctíme,
dítky Matku velebíme.

Budiž zdráva tisíckráte,
ano i stotisíckráte,
pod ochranou tvou mateřskou
chovej Kongregací českou.
Mariji, Mariji ctíme,
dítky Matku velebíme.

Amen, amen dokládejte,
amen, amen přikládejte,
echo amen opakuje,
a tak naše zvelebuje.
Matka Boží echo naše,
aj Čechové, zboží vaše.

Adam Michna z Otradovic
Česká mariánská muzika č. 44

Tato píseň Adama Michny nazývaná **„Staročeská třidcatina. Aneb slavnost nanebevzetí Panny Marie"** se zpívala 17. srpna 1650 v Jindřichově Hradci, odkud autor pocházel a kde celý život působil jako varhaník a hostinský, při převozu zázračného obrazu P. Marie staroboleslavské – Palladia české země – z Vídně do Staré Boleslavi. Zpívala se porůznu až do 19. století a znovu i dnes. Titul třidcatina znamená třicátý den po smrti, kdy končí doba předepsané smuteční lhůty.

Modlitba k Matce Boží - Palladiu české země

Matko Boží, víme, že chováš zvláštní lásku k naší vlasti. V místě umučení sv. Václava ve Staré Boleslavi sis vybrala místo k soustředění naší úcty k Tobě, odkud nám chceš dávat svoje dary. Přijmi za to vyznání naší hluboké lásky a oddanosti k Tobě. Z tohoto poutního místa jsi vždy ochraňovala českou zemi. Prosíme Tě, ochraňuj naši duši a pečuj o spásu našich příbuzných a přátel.

Nyní přicházíš na posvátné místo hrobu sv. Václava, abys vyslechla prosby věrných českých srdcí, vyslyš i naše vrouci prosby a vypros nám vyslyšení v záležitostech, které Ti svěřujeme. Nikdy jsi nikoho nezklamala, jistě nezklameš ani nás.

Matko českého národa, naše nebeská Matko, přijmi nás zde a provázej na posvátných místech jako své milované a milující děti. Vypros nám zdraví, sílu ve ctnostech, útěchu v utrpení, požehnání v práci.

Ochraňuj nás v každém nebezpečí, vypros nám šťastnou hodinu smrti. Uveď nás jednou do slávy věčného života pro nekonečné zásluhy svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista. Amen.

Korunky pro Pannu Marii a Ježíška

Palladium české země poprvé korunoval císař Ferdinand korunkami s velkými diamanty nedostižné ceny, smaragdem, pravými perlami. Tyto korunky dekorovaly reliéf do nedávné doby.

O slavnosti sv. Václava 2014 bylo Palladium ve Staré Boleslavi korunováno novými korunkami požehnanými v Římě papežem Františkem. Zhotovené byly z podnětu pražského arcibiskupa kardinála Dominika Duky, aby tak byla jménem celé české církve vyjádřena vděčnost Panně Marii a poděkování za ochranu zejména v obdobích dvou totalit a v době, kdy se církev vydala na novou cestu směrem k osamostatnění a nezávislosti na státu.

Motivem pro obě korunky je svatováclavská koruna, kterou jako nejstarší součást korunovačních klenotů nechal v roce 1346 zhotovit Karel IV. pro svou korunovaci českým králem. Tak mají i nové korunky podobu čelenky se stylizovanými květy lilií. Korunky jsou z ryzího 24 karátového zlata a jsou ozdobeny 18 většími a 46 menšími broušenými diamanty. Podle návrhu klenotníka Milana Zdeňka je zhotovil zlatník a restaurátor Norbert Riegel v Praze. Upraven byl i nový rám, do něhož je originál Palladia vsazen. Je zhotoven z tropického dřeva, jež je následně obaleno stříbrným plechem a dekorováno polodrahokamy.

LITURGICKÁ ČTENÍ

Svátek Křtu Páně - 12. ledna 2025

1. ČTENÍ - Iz 40, 1-5.9-11

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Těšte, těšte můj národ - praví váš Bůh. Mluvte k srdci Jeruzaléma, volejte k němu, neboť je skončena jeho špatnost, odčiněna jeho nepravost, vzal z Hospodinovy ruky dvojnásob za všechny své hříchy. Hlas volá: „Na poušti připravte Hospodinovi cestu, v pustině urovnejte stezky našemu Bohu! Každé údolí ať se zvýší a každá hora a pahorek ať se sníží! Co je křivé, ať se napřímí, co je drsné, ať se narovná: Hospodinova velebnost se zjeví a každé tělo společně uzří, že mluvila Hospodinova ústa.“ Vystup na vysokou horu, ty, který hlásáš pro Sión radostnou zvěst, pozdvihni mocně svůj hlas, ty, který hlásáš pro Jeruzalém radostnou zvěst! Pozdvihni svůj hlas a neboj se; řekni judským městům: „Hle, váš Bůh!“ Hle, Pán, Hospodin, přichází s mocí, jeho rámě mu dává vládu. Hle, u sebe má svou mzdu a před sebou má svůj zisk. Jako pastýř pase své stádo, svým ramenem shromažďuje beránky, ve svém klínu je nese, březí ovce šetrně vede.

2. ČTENÍ - Tit 2, 11-14; 3, 4-7

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Titovi.

Projevila se Boží dobrota, která přináší spásu všem lidem. Vede nás k tomu, abychom se odřekli bezbožného života i světských žádostí a žili v tomto nynějším věku rozvážně, spravedlivě a zbožně a přitom očekávali v blažené naději slavný příchod našeho velikého Boha a spasitele Krista Ježíše. On vydal sám sebe za nás, vykoupil nás z každé špatnosti a očistil si nás, abychom byli jeho vlastním lidem, horlivým v konání dobrých skutků. Projevila se dobrota Boha, našeho spasitele, a jeho láska k lidem; ne snad proto, že my jsme vykonali něco dobrého, ale ze svého milosrdenství nás spasil v koupeli znovuzrození a obnovení Duchem svatým. Toho na nás vylil v hojnosti skrze našeho spasitele Ježíše Krista, abychom - ospravedlněni jeho milostí - dostali jako dědictví vytoužený věčný život.

EVANGELIUM - Lk 3, 15-16.21-22

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Lid byl plný očekávání a všichni uvažovali o tom, zdali Jan není Mesiášem. Jan jim všem na to říkal: „Já vás křtím vodou. Přichází však mocnější než já; jemu nejsem hoden ani rozvázat řemínek u opánků. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm.“ Když se všechen lid dával pokřtít a když byl pokřtěn i Ježíš a modlil se, otevřelo se nebe, Duch svatý sestoupil na něj v tělesné podobě holubice a z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení.“

2. neděle v mezidobí - 19. ledna 2025

1.ČTENÍ - Iz 62, 1-5

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Kvůli Sionu neumlknu, kvůli Jeruzalému neutichnu, dokud jeho spravedlnost nevzejde jak světlo, dokud se jeho spása nerozhoří jak pochodeň. Tu národy uvidí tvou spravedlnost a všichni králové tvou slávu. Obdaří tě novým jménem, které určí Hospodinova ústa. Budeš nádhernou korunou v Hospodinově ruce, královskou čelenkou v dlani svého Boha. Nebudeš se již nazývat „Opuštěná“ a tvá zem „Osamělá“. Tvým jménem bude „Mé zalíbení je v ní“ a jméno tvé země „V manželství daná“, neboť si v tobě zalíbil Hospodin a tvá země dostane muže. Jako se jinoch snoubí s pannou, tak se s tebou zasnoubí tvoji synové. Jako se raduje z nevěsty ženich, tak se tvůj Bůh zaraduje z tebe.

2.ČTENÍ - 1 Kor 12, 4-11

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Dary jsou sice rozmanité, ale je pouze jeden Duch. A jsou různé služby, ale je pouze jeden Pán. A jsou různé mimořádné síly. Ale je pouze jeden Bůh. On to všechno ve všech působí. Ty projevy Ducha však jsou dány každému k tomu, aby mohl být užitečný. Jednomu totiž Duch dává dar moudrosti, jinému zas tentýž Duch poskytuje poznání, jinému se opět dostává víry od téhož Ducha, jiný zase má od téhož Ducha dar uzdravovat, jiný konat zázračné skutky, jiný promlouvat pod vlivem vnuknutí, jinému zase je dáno, aby dovedl rozeznávat, jakým duchem se co nese, jiný může mluvit rozličnými neznámými jazyky a jiný zase má dar, aby uměl vykládat, co tím jazykem bylo řečeno. To všechno působí jeden a týž Duch. On vhodně přiděluje každému zvlášť, jak chce.

EVANGELIUM - Jan 2, 1-12

Slova svatého evangelia podle Jana.

Byla svatba v galilejské Káně a byla tam Ježíšova matka. Na tu svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci. Došlo víno, a proto řekla matka Ježíšovi: „Už nemají víno.“ Ježíš jí odpověděl: „Co mi chceš, ženo? Ještě nepřišla má hodina.“ Jeho matka řekla služebníkům: „Udělejte všechno, co vám řekne.“ Stálo tam šest kamenných džbánů na vodu, určených k očišťování předepsanému u židů, a každý džbán byl na dvě až tři vědra. Ježíš řekl služebníkům: „Naplňte džbány vodou!“ Naplnili je až po okraj. A nařídil jim: „Teď naberte a doneste správci svatby!“ Donesli, a jakmile správce svatby okusil vodu proměněnou ve víno - nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří čerpali vodu, to věděli - zavolal si ženicha a řekl mu: „Každý člověk předkládá nejdříve dobré víno, a teprve až se hosté podnapijí, víno horší; ale ty jsi uchoval dobré víno až do této chvíle.“ To byl v galilejské Káně počátek znamení, která Ježíš učinil; tím zjevil svou slávu, a jeho učedníci v něj uvěřili. Potom se odebral se svou matkou, se svými příbuznými a učedníky do Kafarnaa, ale zdrželi se tam jen několik dní.

3. neděle v mezidobí - 26. ledna 2025

1. ČTENÍ - Neh 8, 2-4a.5-6.8-10

Čtení z knihy Nehemiášovy.

Kněz Ezdráš přinesl Zákon před shromážděné muže i ženy a všechny, kdo byli schopni rozumět. Bylo to prvního dne sedmého měsíce. Četl z něho na prostranství před Vodní bránou od svítání do poledne před muži a ženami a především všemi, kdo byli schopni rozumět. Všichni poslouchali knihu Zákona s napětím. Ezdráš, znalec Písma, stál na dřevěném výstupku, který pro ten účel zhotovili. Otevřel knihu před očima všeho lidu - stál totiž výše než všichni lidé - a když ji otevřel, všechen lid povstal. Ezdráš velebil Hospodina, velikého Boha, a všechen lid odpověděl se zdviženýma

rukama: „Amen, Amen!“ Vrhli se na kolena a klaněli se Hospodinu až k zemi. Četlo se v knize Božího zákona, předkládali a vykládali ho, a tak pochopili, co se četlo. Místodržitel Nehemiáš a znalec Písma a kněz Ezdráš i levité, kteří poučovali lid, řekli všemu lidu: „Dnešní den je zasvěcen Hospodinu, vašemu Bohu, nebuďte smutní a neplačte!“ Všechen lid totiž plakal, když slyšeli slova Zákona. Ezdráš jim řekl: „Jděte, jezte tučná jídla a pijte sladké nápoje a posílejte výslužky těm, kteří si nemohli nic připravit, neboť tento den je zasvěcen našemu Pánu. Nebuďte zarmouceni, neboť radost z Hospodina je vaše síla!“

2. ČTENÍ - 1 Kor 12, 12-30

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Jako tělo je pouze jedno, i když má mnoho údů, ale všechny údy těla, přestože je jich mnoho, tvoří dohromady jediné tělo, tak je tomu také u Krista. Neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo - ať už jsme židé nebo pohané, otroci nebo svobodní - všichni jsme byli napojeni jedním Duchem. Ani tělo se přece neskládá z jednoho údu, ale z mnoha. Kdyby řekla noha: „Nejsem ruka, a proto nepatřím k tělu,“ proto ještě k tělu patří! A kdyby řeklo ucho: „Nejsem oko, a proto k tělu nepatřím,“ proto ještě k tělu patří! Kdyby bylo celé tělo jenom oko, kde by byl sluch? Kdyby bylo celé tělo jenom sluch, kde by byl čich? Takto však umístil Bůh každý z údů v těle, jak sám chtěl. Kdyby všechno bylo jen jeden úd, kam by se podělo tělo? Takto však je sice mnoho údů, ale jenom jedno tělo. Oko tedy nemůže říci ruce: „Nepotřebuji tě!“, nebo zase hlava nohám: „Nepotřebuji vás!“ Spíše naopak: tělesné údy zdánlivě nejslabší jsou nejpotřebnější. A zrovna těm údům, které na těle pokládáme za méně ušlechtilé, právě těm v oblékání projevujeme větší pečlivost a údy, za které se stydíme, tím slušněji se zakrývají, kdežto údy ušlechtilé takové ohledy nepotřebují. Bůh sestavil tělo tak, že se údům podřadnějším věnuje větší pečlivost, aby nenastal v těle nepořádek, ale aby se údy vzájemně staraly jeden o druhý. Trpí-li jeden úd, trpí s ním všechny ostatní údy, je-li některý úd vyznamenán, všechny ostatní údy se s ním radují. Vy jste Kristovo tělo a každý z vás jeho úd. Bůh ustanovil, aby v církvi jedni byli misionáři, druzí proroky, třetí učiteli. Někteří dále mají moc dělat zázraky, jiní dar uzdravovat, pomáhat, řídit, mluvit rozličnými jazyky. Jsou snad všichni misionáři? Jsou všichni proroky? Jsou všichni učiteli? Mají všichni moc dělat zázraky? Mají všichni moc uzdravovat? Mluví všichni jazyky? Umějí všichni ty řeči v neznámém jazyku pronesené vykládat?

EVANGELIUM - Lk 1,1-4; 4.14-21

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Už mnoho lidí se pokusilo sepsat vypravování o událostech, které se dovršily mezi námi, jak nám je odevzdali ti, kdo byli od počátku očitými svědky a služebníky slova. A tak, když jsem všechno od začátku důkladně prozkoumal, rozhodl jsem se i já, že to pro tebe, vážený Teofile, uspořádaně vypíšu, aby ses tak mohl přesvědčit o spolehlivosti té nauky, v které jsi byl vyučen. Když se Ježíš vrátil v síle Ducha do Galileje, pověst o něm se roznesla po celém kraji. Učil v jejich synagogách a všichni ho velmi chválili. Ježíš přišel do Nazareta, kde vyrostl, a jak měl ve zvyku, šel v sobotu do synagogy. Povstal, aby předčítal z Písma. Podali mu knihu proroka Izaiáše. Otevřel ji a nalezl místo, kde stálo: 'Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst, abych vyhlásil zajatým propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil milostivé léto Páně.' Pak zavřel knihu, vrátil ji služebníkovi a usedl. A všichni v synagoze na něho upřeně hleděli. Začal k nim mluvit: „Dnes se naplnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli.“

Svátek Uvedení Páně do chrámu 2. února 2025

1. ČTENÍ - Mal 3,1-4

Čtení z knihy proroka Malachiáše.

Toto praví Pán Bůh: „Hle, pošlu svého anděla, aby mi připravil cestu. Hned potom přijde do svého chrámu Panovník, jehož hledáte, a anděl smlouvy, po němž toužíte. Hle, přichází – praví Hospodin zástupů. Kdo však snese den jeho příchodu, kdo obstojí, až se objeví? Vždyť je jako oheň, kterým se taví, jako rostlina valchářů! Usadí se, aby tavil a tříbil stříbro, očistí syny Leviho a vytříbí je jako zlato a stříbro a potom zase budou obětovat Hospodinu ve spravedlnosti. Zase bude Hospodinu příjemná oběť Judy a Jeruzaléma jako za dávných dnů, jako za minulých let.

2. ČTENÍ - Žid 2,14-18

Čtení z listu Židům.

Protože sourozenci mají krev a tělo společné, i Ježíš přijal krev a tělo, aby svou smrtí zbavil moci toho, který má vládu nad smrtí, totiž ďábla, a vysvobodil všechny ty, kteří byli po celý život drženi v otroctví strachem před smrtí. Je přece jasné, že se neujal andělů, ale Abrahámových potomků. Proto se ve všem musel připodobnit svým bratřím, aby se stal v jejich záležitostech u Boha veleknězem milosrdným a věrným, a tak usmiřoval hříchy lidu. A protože sám prožíval utrpení a zkoušky, dovede pomáhat těm, na které zkoušky přicházejí.

EVANGELIUM - Lk 2,22-40

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když nadešel den očišťování podle Mojžíšova Zákona, přinesli Ježíše do chrámu, aby ho představili Pánu, jak je psáno v Zákoně Páně: 'Všechno prvorozené mužského rodu ať je zasvěceno Pánu!' Přitom chtěli také podat oběť, jak je to nařízeno v Zákoně Páně: pár hrdliček nebo dvě holoubata. Tehdy žil v Jeruzalémě jeden člověk, jmenoval se Simeon: byl to člověk spravedlivý a bohabojný, očekával potěšení Izraele a byl v něm Duch Svatý. Od Ducha Svatého mu bylo zjeveno, že neuzří smrt, dokud neuvidí Pánova Mesiáše. Z vnuknutí Ducha přišel do chrámu, právě když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby s ním vykonali, co bylo obvyklé podle Zákona. Vzal si ho do náruči a takto velebil Boha: „Nyní můžeš, Pane, propustit svého služebníka podle svého slova v pokoji, neboť moje oči uviděly tvou spásu, kterou jsi připravil pro všechny národy: světlo k osvícení pohanům a k slávě tvého izraelského lidu.“ Jeho otec i matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. Simeon jim požehnal a jeho matce Marii prohlásil: „On je ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odporovat - i tvou vlastní duší pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí.“ Také tam byla prorokyně Anna, dcera Fanuelova z Aserova kmene. Byla značně pokročilého věku: mladá se vdala a sedm roků žila v manželství, potom sama jako vdova - bylo jí už čtyřiaosmdesát let. Nevycházela z chrámu a sloužila Bohu posty a modlitbami ve dne v noci. Přišla tam právě v tu chvíli, velebila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kdo očekávali vykoupení Jeruzaléma. Když vykonali všechno podle Zákona Páně, vrátili se do Galileje do svého města Nazareta. Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a milost Boží byla s ním.

Čtvrt století Hlasů národa

Všechno má svůj čas ...

Vážení a milí čtenáři Hlasů národa! Letošním rokem vstupujeme do 25. ročníku vydávání tohoto časopisu České Misie v Chicagu. Chtěli bychom se při této příležitosti ohlédnout za čtvrt stoletím tohoto českého katolického periodika ve Spojených státech a nastínit jeho další perspektivu.

V úvodu použijme slova moudrého krále Šalamouna z jeho Knihy Kazatel ze Starého zákona:

„Všechno má určenou chvíli a veškeré dění pod nebem svůj čas: Je čas rození i čas umírání, čas sázet i čas trhat... Je čas bořit i čas budovat, čas plakat i čas smát se... Je čas hledat i čas ztrácet,... čas mlčet i čas mluvit. Je čas milovat i čas nenávidět, čas boje i čas pokoje. Jaký užitek má ten, kdo pracuje, ze všeho svého pachtění?" *(srv. Kaz 3, 1-8)*

V duchu těchto intencí musíme říci, že přišel čas, kdy budeme i s Hlasy národa končit. Nebojte se ale, nebude to ze dne na den. Důvodů proč ukončit je několik. Především je to záplava informací z veřejných sdělovacích prostředků, které jsou dnes propojeny s celým světem – stovky televizních a rozhlasových kanálů, počítače, internet, facebook, instagram a mnohé jiné zdroje zpráv a informací. Tištěné slovo se zde stává popelkou. Někdy nám to připadá, jako bychom vozili dříví do lesa. Také realita tomu odpovídá, neboť v posledním čase velice poklesl i počet předplatitelů a odběratelů našeho časopisu. Konečně též musíme konstatovat, že ubývá redaktorů a spoupracovníků, kteří Hlasy národa vytvářejí a zbývajícím přibývají léta a ubývá sil. Také se říká, že se má odejít včas, když to přítele, v našem případě čtenáře bolí. 25. ročník Hlasů národa bude poslední. Chceme se v jeho 12 číslech rozloučit, zavzpomínat, poděkovat a z toho zbývajícího snad ještě přinést to nejlepší. Články s nadpisem „Čtvrt století Hlasů národa" se budou věnovat historii katolického tisku v Chicagu i jednotlivým rubrikám a jejich redaktorům, tak jak jsme je pravidelně nebo jednotlivě přinášeli v uplynulých létech. Začněme však popořádku.

Kostel sv. Prokopa v Chicagu v jehož sousedství byla tiskárna českých benediktinů

Tiskový apoštolát českých benediktinů v Chicagu

Čeští a slovenští katolíci v průběhu uplynulých zhruba 150 let v oblasti velkého Chicaga postupně vybudovali řadu farností, jak se tehdy říkalo – osad. Českých kostelů bylo 12 a současný kostel České Misie v Brookfieldu je v pořadí třináctý. Slovenských kostelů bylo 9 a nedávno otevřený kostel ve Slovenském misijním centru Panny Marie Sedmibolestné v Palos Hills je desátý. V počátcích prvních českých farností na konci 19. a na začátku 20. století stáli jako duchovní pastýři benediktini českého původu.

Nejznámější farností a centrálou českého dění v Chicagu se stala osada svatého Prokopa založená roku 1875. Na rohu Allport a 18. Ulice byl postupně vybudován velkolepý areál. Z univerzálního provizoria vyrostl v letech 1882 – 1883 nádherný kostel, vedle něho fara a škola, kterou tehdy navštěvovalo 800 českých žáků. V roce 1887 byla farnost povýšena na převorství a následně v roce 1894 bylo převorství povýšeno na opatství. To se brzy přestěhovalo na západ od Chicaga do 40 mil vzdáleného Lisle, kde v roce 1914 vznikl nový klášter. Když v roce 1900 slavila farnost sv. Prokopa 25 let svého trvání, bylo v ní zaregistrováno 2000 rodin a farní školu navštěvovalo 1200 žáků.

Nás ale zajímá jiná kapitola farnosti a tou je benediktinská tiskárna, která zde byla otevřena již 8. února 1894. Byla to éra tisku. Kniha „Padesát let českého tisku v Americe" vydaná v roce 1911 uvádí desítky a stovky titulů a periodik různých žánrů vydávaných v různých místech USA pro naše krajany. Byly to tiskoviny politické různých směrů a nepolitické, dále zábavné, humoristické a pro mládež, náboženské (katolické a evangelické), protináboženské a nábožensky nestranné, tisky odborné, lékařské, zdravotnické, tělocvičné, sportovní, dále stavovské, hospodářské, živnostenské a též věnované společenskému životu a divadlu.

Benediktinská tiskárna u sv. Prokopa na Allport ulici v Chicagu vydávala česká katolická periodika a další české náboženské knihy, beletrii i učebnice. Vydávalo se Písmo svaté, například přetisk Hejčlovy České bible ve dvou svazcích nebo trojdílný Nový zákon s bohatými komentáři od Pavla Škrabala a Ondřeje Petrů, dále se tiskly modlitební knížky, životopisy svatých, různé brožury i rozsáhlá díla, jako čtyřsvazkové Mystické město Boží od španělské vizionářky se-

KATOLÍK

Takto vypadal první ročník Katolíka 1893, kdy vycházel trikrát týdně v úterý, ve čtvrtek a v sobotu

stry Marie z Agredy. Vydávaly se zpěvníky pro kostel i zpěvníky lidových písní, učebnice, především katechismy a čítanky pro české katolické školy. Bezpočet románů, povídek, básnických sbírek. Tisky se rozesílaly po celých Spojených státech a Kanadě. Za dobu své existence vydala česká benediktinská tiskárna mnoho desítek titulů v tisícových nákladech a benediktini zde vykonali úžasné dílo tiskového apoštolátu.

Zvláštní kapitolu vydavatelské činnosti benediktinské tiskárny tvoří periodika, kterých bylo několik. Předně to byl český katolický deník Národ, který vycházel od roku 1894. V šedesátých letech 20. století se změnil na dvoutýdeník, který vycházel ve středu a v neděli a později se změnil na týdeník. Ještě před tím začal vycházet Katolík. Jeho první číslo vyšlo 4.7. 1893, poslední číslo 19.12. 1975. Vycházel nejprve dvakrát týdně v úterý a v pátek, v sedmdesátých letech 20. Století již vycházel jen jako týdeník. Obě periodika Národ i Katolík vydávala každoročně také kalendář na čtení s kalendáriem, adresami českých farností a institucí v USA s mnoha povídkami a spoustou reklam. Dalším týdeníkem byl dětský časopis Přítel dítek, který vycházel od roku 1889 až do 60. let, kdy byl zrušen a v Národu i Katolíku byla dětem věnována jedna stránka týdně tzv. „Dětský koutek", kde byly povídky, pohádky, básničky i dopisy dětí. Benediktini ještě vydávali časopis Vůdce, který vycházel jako měsíčník a orgán spolku Apoštolátu Modlitby pro české osady ve Spojených státech. Když se v roce 1975 slavilo 100 leté výročí farnosti sv. Prokopa, oznámili benediktini z Lisle, že předávají duchovní správu farnosti jezuitům a současně uzavírají českou tiskárnu a končí vydávání českých knih, novin a časopisů. Bylo to dáno především změnou etnika obyvatel této farnosti, kdy Češi se odstěhovali na západní předměstí Chicaga a oblast zabydleli lidé převážně mexického původu.

Pražští benediktini pokračují a vzniká týdeník Hlas národa

Když se benediktini z Lisle zřekli duchovní správy českých krajanů, nespokojili se s tím dva exulanti, původně benediktini z Prahy – Břevnova, kteří našli v Chicagu útočiště v době komunistické totality vládnoucí v naší vlasti. Byli to Fr. Vojtěch Jaroslav Vít OSB a Fr. Maurus Ladislav Pouček OSB. Oba po druhé světové válce nastoupili do kláštera sv. Markéty v Břevnově a tehdejší převor, pozdější opat Anastáz Opasek je poslal na studia do Belgie. Než jim řádová formace a teologická studia skončily, převalil se rok 1948 s komunistickým pučem a nastoupila 50. léta tvrdého pronásledování církve s likvidací všech řádů a klášterů. Mladí řeholníci se nemohli vrátit do vlasti, tak odešli jako misionáři do belgického Konga v Africe. Když zde v roce 1960 bylo svrženo „koloniální panství" a Kongo se stalo demokratickou republikou, museli tito misionáři opustit Afriku. Do vlasti se vrátit nemohli, tam by je okamžitě soudruzi zavřeli, tak našli útočiště u benediktinů v Chicagu. Fr. Vít se pak věnoval duchovní správě našich krajanů a vypomáhal v tiskárně, Fr. Pouček se téměř výlučně věnoval redakční práci na novinách. Psal články a zpravodajství a pořizoval překlady.

Když byla u sv. Prokopa uzavřena česká tiskárna, rozhodl se Fr. Vít i přes vůli představených z Lisle v českém tiskovém apoštolátu pokračovat. S Fr. Poučkem prohlásili, že jsou stále pražskými břevnovskými benediktiny, mají svého opata Opaska též v exilu a budou dále pracovat pro český exil. Chtěli vydávat české noviny, které by podporovaly duchovní život českých katolíků v Americe a burcovaly lidi v exilu v boji za demokracii v rodné zemi.

Tak bylo v srpnu 1975 založeno Česko-Americké kulturní středisko Velehrad, aby po skončení pastorační péče benediktinů z Lisle o české krajany ve farnosti sv. Prokopa v Chicagu převzalo tento úkol, především starost o české noviny, kulturní podniky a také duchovní správu krajanů. Pod vedením Fr. Vojtěcha Víta a ředitelstva Velehradu byla zakoupena z vkladů zakládajících členů, podílu z Říma a darů věřících budova prvního Velehradu na 2659 S. Lawndale Avenue v Chicagu, v blízkosti kostela tehdy blah. Anežky české. České bohoslužby se ještě nějakou dobu konaly v kostele sv. Prokopa, až byly přeneseny do kostela Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

Nová budova Velehradu na Lawndale ulici poskytla zázemí pro tiskárnu, velký sál pro kulturní podniky a pokoje v patře na ubytování pro české kněze. Benediktini z Lisle nedovolil Fr. Vítovi používat původních názvů novin a ohradili se nedotknutelnými autorskými právy. Naštěstí ale prodali Velehradu za zůstatkovou cenu tiskařské stroje a civilní typografové mohli pokračovat v práci na novém místě. Tiskárna byla v suterénu budovy a začal vycházet nový český katolický týdeník s názvem Hlas národa. Publikoval předně Boží slovo na každou neděli, dále rozsáhlé zprávy z USA, ty vytahoval a překládal z četných amerických novin Fr. Pouček. Publikovaly se také zprávy z vlasti přejímané z jiných exilových periodik a z rozhlasových stanic Svobodná Evropa a Hlas Ameriky. Využívala se periodika a texty vydávané Křesťanskou akademií v Římě a mnoha exilovými spisovateli. Byly zde dál různé články, povídky, četba na pokračování, texty pro děti a na závěr anglická dvoustránka. Kromě předplatného finančně velmi přispívaly reklamy a různé oznamky v týdeníku. Noviny se rozesílaly po celých Spojených státech, do Kanady a dalších zemí světa, též na řadu adres v tehdejším Československu.

K zásadní změně ve vydávání Hlasu národa došlo po sametové revoluci v roce 1989. Jednak se změnila náplň novin. Do

naší vlasti se vrátila demokracie a náboženská svoboda. Nebylo už třeba za ni bojovat, ale nyní o všem novém informovat a rozvíjet se na cestě svobody. Pokrok přinesly také nové technologie. Fr. Vít pro tiskárnu pořídil jeden z prvních počítačů. Za velké peníze nechal udělat program, který by dokázal psát v českém jazyce s několika typy písem. Najednou už nebyly třeba klasické tiskařské stroje, kde se texty sázely z jednotlivých liter, ale vše se jednoduše napsalo na počítači jako na psacím stroji a sloupce byly hotové. Ty se nalepily na archy jednotlivých novinových stran a Hlas národa se začal tisknout fototypicky ve státní tiskárně. Noviny od té doby začaly vycházet jednou za 14 dní.

Tehdy se také Velehrad přestěhoval z Chicaga do Cicera ke kostelu Panny Marie Svatohorské, kde se už delší dobu konaly v sobotu večer české mše svaté s nedělní platností. Totiž když sestry benediktinky končily svou službu učitelek ve škole ve farnosti Panny Marie Svatohorské, naskytla se příležitost zakoupit jejich konvent pro potřeby Velehradu. 7.listopadu 1988 byla prodána budova prvního Velehradu na Lawndale Ave. a od Arcidiecéze chicagské byl dne 25.dubna 1989 zakoupen konvent sester na 61st Ave. v Ciceru. Vedle ubytování českých kněží sloužil nový Velehrad k mnoha duchovním a kulturním aktivitám jako byly české bohoslužby, česká sobotní škola, redakce novin Hlas národa, úřadovna Národního svazu českých katolíků, knihovna, depozitář klubu Domov a mnohé další. Společenské místnosti se využívaly ke schůzím různých organizací, pokoje často poskytly přístřeší mnoha potřebným. Duší veškerého dění byl Fr.Vojtěch Vít. Jeho kolega Fr. Maurus Pouček žil tiše v ústraní, ale denně konal mravenčí redakční práci na Hlasech národa.

S přelomem letopočtu přichází nový časopis Hlasy národa

V roce 1998 požádal Fr. Vít Českou biskupskou konferenci o nástupce, který by ho vystřídal v duchovní službě v Chicagu. Byl sem z brněnské diecéze poslán Fr. Dušan Hladík. – Nyní už budu pokračovat z vlastní zkušenosti.

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

ZAČAL SVATÝ ROK

Modlitba svatého otce

JANA PAVLA II.

k oslavě velkého jubilea roku 2000

2000

Novoroční číslo Hlasu národa v jubilejním roce 2000, kde papež Jan Pavel II. otevírá svatou bránu baziliky sv. Petra v Římě

Do Chicaga jsem přiletěl na svátek Panny Marie Karmelské 16. července 1999. Netušil jsem, že kromě duchovní správy krajanů mě zde čeká též „práce na novinách." Druhý den mi Fr. Vít oznámil, že propustil písařku na stoji a abych se pustil sám do psaní, že příští týden musí vyjít noviny. Ujistil mě, že to budu mít snadné, protože před týdnem koupil nový počítač. Ten starý už skutečně nevyhovoval. Bylo možné na něm psát jen uniformní sloupce šířky 2 inče, ještě se to tisklo na zvláštní termopapír, který musel projít vývojkou, aby se text objevil. To už jsem prakticky nezažil, jen mi to vyprávěli. Nový počítač už měl laserovou tiskárnu a tiskl na normální papír. Ovšem problém byl v tom, že já před tím nikdy s počítačem nepracoval a ani jsem nevěděl, kde a jak se to zapíná. Byl jsem hozen do vody a musel začít plavat a tak jsem to nějak zkusil a nakonec to šlo. Po několika pokusech se mi podařilo formátovat sloupce, dělat nadpisy a dokonce přefocovat obrázky a posléze i některé stahovat z tehdy začínajícího internetu.

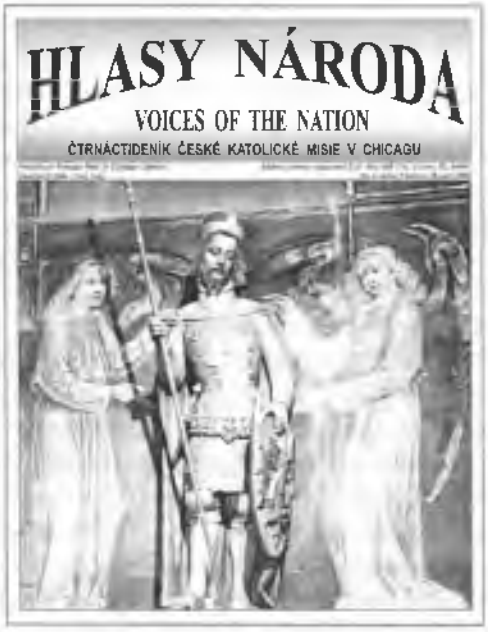
Technika výroby byla následující: Fr. Vít dodával různé články, které někde sehnal. Fr. Pouček denně běhal ráno dvě míle do trafiky, kde koupil asi čtvery americké noviny, které hned přečetl, vytáhl z toho zajímavé zprávy, které přeložil do češtiny a napsal na stroji a já potom vše přepisoval na počítači a formátoval do sloupců. Zprávy z vlasti jsem stahoval z internetu. Byly tehdy pěkně zpracované v týdenním přehledu studenty žurnalistiky z Karlovy univerzity v Praze. Formát novin byl typizovaný. Novinové archy velikosti 11 x 17 in na každém archu 5 sloupců 2 in širokých, obrázky a reklamy byly obvykle přes dva sloupce. Archů bylo 16, tolik stran měly tehdy klasické noviny. Jednou za 14 dnů, obvykle ve středu, přišel pan Rudolf Solfronk, dlouholetý typograf, noviny „vysázet." Rozřezal ostrým nožíkem mnou vytištěné stránky na jednotlivé sloupce, ty potom procházely zvláštním strojkem, který na ně zespodu nanesl roztavený včelí vosk a tím se sloupce přilepily na archy. Podobně se lepily nadpisy, obrázky a reklamy. Hotové dílo pak zkontroloval pan „šéfredaktor" Fr. Vít a večer jsme vezli noviny do státní tiskárny na 147. ulici na jižní straně Chicaga, kde tiskaři archy hned přefotili na blány, které se natáhly na rotačky a hned se noviny vytiskly. Trvalo to vše asi 2 hodiny, takže jsme vždy na vytisknutí čekali na místě, nestálo za to jezdit tak dalekou cestu domů a pak zase nazpátek. Potom se noviny připravovaly k distribuci. Posílali jsme je tzv. 3. třídou, tedy bez obálek, jen se přímo na noviny lepily štítky s adresami. Potom jsme noviny podle zip codů (směrovacích čísel) třídili do pytlů a odvezli na hlavní poštu v Chicagu. Tak bylo jedno číslo hotové a vyexpedované z domu.

Během prvního půl roku jsem se do výroby Hlasu národa celkem dost zapracoval a s jubilejním ročníkem 2000 už jsem neměl žádné problémy a mnohé články si sám vybíral. Fr. Vít mi postupně předával duchovní správu i výrobu novin. Ovšem zjistil jsem, že by to vše chtělo nějak vylepšit a změnit. Chtěli jsme jednak oživit činnost naší misie v Chicagu a také rozšířit „tiskový apoštolát," jak rád Fr. Vít novinám říkával. Konkurence byla veliká. Po sametové revoluci začalo do Ameriky přijíždět mnoho mladých lidí. Byly jich zde v Chicagu najednou tisíce. Na severu města, kde Češi žili hlavně mezi Poláky, začali vydávat dva reprezentativní časopisy: Chicago žurnál, který vycházel několik let a také ještě časopis Amerika, který ovšem vydržel jen asi jednu sezonu. Oba časopisy byly celobarevné na křídovém papíře s rozsahem 52 stran velikosti letter (A4). Byly bulvárního charakteru, komerčně

zaměřené se spoustou inzerátů a reklam, což nově příchozí potřebovali. Nakladatelé to vydávali v počtu asi tří tisíc výtisků a prodávalo se to na všech benzinových pumpách a v českých obchodech a restauracích. Když toto viděli naši mladí, kteří chodili do kostela, tak mě prosili, že by také vzali nějaké naše noviny do těch českých restaurací. Nic jsem nenamítal. Tiskárna nám totiž tiskla vždy 2 tisíce výtisků. Menší náklad nechtěli vzít, to prý by se ani nerozběhly stroje. My jsme tenkrát noviny posílali asi na 1100 adres, celá stovka novin se schovávala do archivu a zbytek, tedy celých osm balíků jsme z tiskárny ani nenosili domů, ale hned venku hodili do popelnice. Tak bylo co rozdávat. Ovšem moc se nám nedařilo. I když jsme noviny dávali veřejnosti zadarmo, nikdo je nechtěl. Dokonce mi několikrát volali z hospod „štamgasti," ať jim tam takové „bigotní věci" neposíláme. No kriticky jsme museli uznat, že ten tisk byl na nejhorším zažloutlém papíře, obrázky často černé, že nebylo poznat, co na nich je. Zkrátka vnější kvalita už neodpovídala době, a tak se čtenáři k pěknému obsahu ani nedopracovali.

Díky novému počítači, na kterém jsme mohli celé noviny přímo zformátovat jsem se rozhodnul k radikálnímu řešení. Transformovat novinový formát na časopis a tak se přiblížit potřebám doby. Připravil jsem nulté číslo jako ukázku. Mělo barevnou obálku a pěkný tisk na bílém papíře. Rozsah byl 24 stran formátu letter. Sazba a grafická úprava byla rozmanitá, někde tři sloupce na stránce, někde čtyři, pěkné byly i jen dva. Obrázky se pohodlně braly z internetu. Obsah časopisu byl velmi podobný s obsahem předchozích novin, pouze s tím rozdílem, že jsem zcela vyloučil zprávy z Ameriky. Jednak to vše lidé vědí z televize, rádia a místních novin, ale hlavně mezi tím zemřel Fr. Pouček, který tyto zprávy připravoval. Nebylo snadné s novým časopisem prorazit nejprve doma. Fr. Vít to nechtěl. Noviny byly zabě hlé desítky let, tak to není třeba měnit. Také výbor Velehradu byl proti tomu.

Vyskytly se i problémy technické. Totiž jak časopis tisknout? Když jsem zašel do tiskárny, aby mi udělali rozpočet, tak jsem si zoufal. Totiž řekli mi, že jen barevný rozklad na obálku pro tisk ofsetem by stál na jedno číslo asi 1500 dolarů, černobílý

HLASY NÁRODA
VOICES OF THE NATION
ČTRNÁCTIDENÍK ČESKÉ KATOLICKÉ MISIE V CHICAGU

Ukázkové číslo Hlasů národa, které vyšlo na sv. Václava 28.září 2000

vnitřek už by nebyl tak drahý, ale že musím vzít minimální náklad těch 2 tisíce výtisků a celkem by jedno číslo vyšlo asi na 2200 dolarů. Věděl jsem, že tudy cesta nevede. Misie byla tenkrát téměř bez peněz, finančně bychom se vyčerpali hned na prvních třech číslech. Přitom jsem tak velký náklad novin nepotřeboval. Totiž Fr. Vít posílal Hlas národa každému na koho měl adresu po celém světě. Polovina lidí to vůbec nikdy nepředplácela a posílalo se jim to zadarmo. Rozhodl jsem se, že neplatičům nebudeme časopis posílat a předplatitelů bylo asi jen 500. Napadlo mně, že bychom si časopis mohli tisknout sami. Byl jsem na takovou výrobu zvyklý ještě z kněžského semináře, kdy jsme si sami na cyklostylu tiskli studijní skripta pro asi tři sta bohoslovců. Začal jsem tedy hledat firmu, která prodává laserové barevné tiskárny na velký formát papíru. Potřeboval jsem rozměr 11 x 17 in, který se přehne potom na polovinu. Takový stroj – kopírka s tiskárnou dohromady ovšem stál 25 tisíc dolarů. Tolik jsme neměli. Obchodník mi nabídl, že bychom mohli mít jen tiskárnu bez kopírky, což by mi pro tisk z počítače stačilo. Ale i tato tiskárna stála 16 tisíc. Naštěstí nám Pán Bůh pomohl a z čistajasna mi nabídli pomoc manželé Dohnalovi, kteří k nám do kostela ani moc nechodili, ale brali naše noviny, a když se dověděli o mých plánech a potížích, tak na novou tiskárnu ihned věnovali 10 tisíc dolarů. Něco jsme měli v pokladně, něco vynesla účelová sbírka, a tak jsme mohli tiskárnu koupit.

Nulté ukázkové číslo věnované našemu hlavnímu českému patronu sv. Václavovi na titulní straně a „matičce" Praze na zadní straně jsme tak mohli vytisknout a rozeslat na všechny adresy s přihláškou k odběru v září roku 2000. Čtenáři se nadchli, svoje předplatné poslali a první ročník nového časopisu s prvním rokem nového tisíciletí 2001 mohl začít. Ale – než se tak stalo, tvrdě jsme narazili u výboru Velehradu. Ten se zcela zatvrdil a honem rychle si nechali udělat copyright (autorská práva) na značku svých novin a nám zakázali název Hlas národa používat pro nový časopis. Tak se opakovalo po 25 letech to, co kdysi udělali benediktini Fr. Vítovi po skončení novin Národ a Katolík. Dlouho jsem přemýšlel, jaký dát časopisu nový název, aby to snad neodradilo odběratele a čtenáře. Nakonec poradil Duch Svatý a změna se stala jen nepatrná: z Hlasu národa v jednotném čísle se staly Hlasy národa v množném čísle. Tento název nese náš časopis dodnes. První ročník vycházel jako 14 deník, protože to však bylo mnoho práce a zjistil jsem, že bych kromě novin nemohl dělat nic jiného a chtěl jsem se také hodně věnovat duchovní službě věřícím, změnili jsme od roku 2002 periodu časopisu na měsíčník a tak je tomu dosud.

Mnozí z členů naší misie si ještě pamatují vleklé spory s ředitelstvem Velehradu, které nakonec skončily u soudu. Bylo pak zakázáno našemu katolickému společenství používat tento název, který nesou české katolické misie po celém světě – Velehrad Řím, Velehrad Londýn, Velehrad Kalifornie, Velehrad Mnichov atd. a museli jsme se zaregistrovat pod novým jménem Česká misie náboženské a kulturní středisko, později nám arcidiecéze přiznala titul Česká Katolická Misie sv. Cyrila a Metoděje. Spory s Velehradem trvaly ještě několik let, ale to je jiná kapitola, která sem nepatří. Ohledně tisku snad jen dodejme, že výbor Velehradu nikdy časopis Hlasy národa nepřijal. Na truc ještě pár roků již jen jednou měsíčně sami vydávali Hlas národa ve staré podobě. Poslední číslo vyšlo v prosinci 2006.

Pokračování příště

Mons. Dušan Hladík

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 27. prosince 2024

Politické události

Prezident Pavel se v Austrálii setkal s krajany a otevřel novou ambasádu

Po téměř třiceti letech česká hlava státu navštívila Austrálii. V neděli 28. listopadu zahájil prezident Petr Pavel týdenní cestu. Hovořil s podnikateli, politiky, zamířil na univerzitu v Adelaide nebo do národní rezervace zasažené požáry v roce 2020. Spolu s manželkou Evou otevřeli novou budovu velvyslanectví v Canberře.

Nejprve prezident zavítal do státu Nový Jižní Wales: na schůzku s českými krajany a do tamního parlamentu. S guvernérkou a následně s předsedy obou komor diskutovali o možnostech vzájemné spolupráce.

V úterý se setkal se zástupci místních podnikatelů. „Naše ekonomika je založena na exportu a potřebě rozšiřovat trhy pro český vývoz. Austrálie představuje trh s velkým potenciálem v řadě oblastí. Prostor pro prohloubení naší spolupráce je proto velký," uvedl Pavel v tiskové zprávě. Večer poté za účasti osobností z politického a podnikatelského života vystoupil s projevem na prestižním Lowy Institute.

Další den manželé Pavlovi přeletěli do hlavního města Canberra, kde slavnostně otevřeli novou budovu velvyslanectví. Dále zavítali do Deep Space Communication Centre, která slouží ke sledování a komunikaci s kosmickými loděmi NASA, a nedalekou národní rezervaci Tidbinbilla. Tu zasáhly ničivé požáry před čtyřmi lety.

Cestu zakončili setkáním s českou komunitou v Adelaide a návštěvou české školy, kde si prohlédli ukázku výuky a diskutovali s dětmi. V sobotu odpoledne poté odcestovali do novozélandského Aucklandu, kde prezidentský pár čekají další jednání a návštěvy.

Eurokomisaři se ujali nových funkcí, Síkela vyrazí do Mauritánie

Evropský parlament ve středu 27. listopadu schválil nové složení Evropské komise, povede ji opět Ursula von der Leyen. Jedním z 27 členů je i český eurokomisař Jozef Síkela, má na starosti portfolio mezinárodního partnerství. Komise funguje od 1. prosince a bývalý ministr průmyslu a obchodu Síkela se mimo jiné zabývá rozvojovou pomocí v Latinské Americe nebo Africe.

Proto jeho první cesta povede do Mauritánie. Setká se s prezidentem a členy tamní vlády. „Máme s Mauritánií nastavenou velmi zajímavou spolupráci v celé řadě oblastí, ať už je to výroba zeleného vodíku, elektrifikace některých oblastí nebo rozvoj přidané hodnoty v oblasti rybolovu," vysvětlil Síkela pro web iRozhlas.cz. Prozradil, že určitě přijde řeč i na téma migrace. Z Mauritánie totiž mnoho běženců prchá na Kanárské ostrovy.

Síkelovo portfolio je podle von der Leyen významné, disponuje rozpočtem až tři sta miliard eur na budování zahraniční infrastruktury. „Podporuje obchod, rozvojovou politiku, geopolitické vztahy a bezpečnost," napsal na síti X premiér Petr Fiala (ODS). „Chtěli jsme silné ekonomické portfolio a to taky máme, je to dobrá zpráva pro ČR," doplnil. Naopak poslanec za hnutí ANO Radek Vondráček na stejné sociální síti komentoval Síkelovu funkci kriticky: „Tohle je prostě úpadek do bezvýznamnosti."

Zimní humanitární pomoc v Praze: více lůžek a apel na solidaritu

S příchodem chladných měsíců zahájila Praha každoroční program zimní pomoci pro lidi bez domova. Od 1. prosince spustili rozšířená humanitární opatření, která budou platit až do 31. března. Plán na nadcházející zimu představili 28. listopadu na tiskové konferenci Roman Béla, ředitel Centra sociálních služeb Praha, náměstkyně primátora pro sociální oblast Alexandra Udženija (Spolu) a Daniel Svoboda, ředitel organizace Naděje.

Program zahrnuje například posílení denních i nočních služeb, jejichž úkolem je vyhledávat osoby v nouzi, poskytovat jim přímou pomoc a propojit je s příslušnými zařízeními. „Také rozdávají lidem bez domova letáky s přehledem míst, kde se mohou zdarma ohřát, najíst nebo ubytovat," říká tiskový mluvčí magistrátu Vít Hofman.

Letos bude navíc k dispozici přes 700 lůžek v noclehárnách a nepřetržitě otevřených zařízeních, což je zhruba o stovku více než v předchozím roce. Spolupráce s lékaři a hygienickými centry zároveň umožní lepší dostupnost zdravotní péče a ošetření.

K větší všímavosti a nápomoci vyzývá magistrát také veřejnost. Pokud kolemjdoucí uvidí někoho v ohrožení, mají volat záchrannou službu nebo městskou policii. Web bezdomova.eu nabízí návod, jak postupovat v krizových situacích, včetně mapy a seznamu dostupných služeb.

„Praha je metropolí, ale i městem s velkým srdcem," apeluje Udženija, „prosíme, nebuďme lhostejní a pojďme se společně postarat o to, aby se tuto zimu v ulicích nestalo nějaké zbytečné a smutné lidské neštěstí."

Ekonomika

Poslanci odsouhlasili rozpočet na příští rok. Proti hlasovali i Piráti

Sněmovna definitivně schválila ve třetím finálním čtení státní rozpočet pro rok 2025. Hlasovalo pro něj 3. prosince 98 poslanců koalice, ke kterým se připojil i nezařazený Ivo Vondrák, původně zvolený za ANO. Proti se postavili kromě opozičních hnutí ANO a SPD také donedávna vládní Piráti. Debata trvala přes pět hodin.

Podle premiéra Petra Fialy (ODS) jde o „rozumný kompromis" a „realistickou" strategii pro Česko. Opozice ale nesouhlasí. „Je v rozporu se zákony a ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS) popřel základní požadavky veřejného rozpočtování," prohlásila pro ČT24 šéfka poslaneckého klubu ANO Alena Schillerová. Národní rozpočtová rada a poradci prezidenta přišli s podobnými výtkami, píší Novinky.cz, přesto vláda díky síle své většiny návrh prosadila.

Výdaje by podle kabinetu měly příští rok být 2,327 bilionu korun, příjmy 2,086 bilionu korun, předpokládaný schodek tedy dosáhne 241 miliard korun.

S nejvíce penězi bude hospodařit Ministerstvo práce a

sociálních věci, výdaje tohoto resortu by měly činit 968,7 miliardy korun. Největší položku činí sociální dávky a důchody. Ty vyjdou příští rok na 717 miliard korun, což je proti letošnímu roku o 11 miliard více, uvádějí Seznam Zprávy.

Pro druhý nejnákladnější resort, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, vyčlenila vláda na příští rok 290,8 miliard korun, proti letošnímu roku si polepší zhruba o 22 miliard korun.

Státní rozpočet na příští rok podepsal 17. prosince prezident Petr Pavel. Nedělalo se mu to lehce, dlouho podpis zvažoval. V minulých týdnech prezident i opozice vyjádřili nad některými body návrhu pochybnosti, týkaly se třeba příjmů z emisních povolenek nebo platů nepedagogických pracovníků. V prohlášení na sociálních sítích prezident po podpisu rozpočtu zopakoval, že část předpokládaných příjmů a výdajů podle něj není realistická.

Senát po Poslanecké sněmovně schválil důchodovou reformu, podepsal ji i prezident Pavel

Napětí mezi vládní koalicí a opozicí se přeneslo i do Senátu, nad reformou penzí zákonodárci debatovali šest hodin. Návrh nakonec schválili beze změn.

Novelu podpořilo 48 z 66 senátorů, proti byli jen členové klubu ANO a Daniela Kovářová (nestran.). „Není to žádná reforma, jde jen o škrty, které mají šetřit peníze státu a obrat tak vlastně lidi, seniory, kteří mají nárok na svůj důchod. Je nepředstavitelné, že by se státní rozpočet měl na seniorech hojit," řekla šéfka senátorů ANO Jana Mračková Vildumetzová.

Naopak kabinet považuje předlohu za nezbytnou, protože současný systém vzhledem k měnící se demografické situaci není udržitelný. Podle ministra práce a sociálních věci Mariana Jurečky (KDU-ČSL) se jedná o maximum jak společenského, tak politického kompromisu.

„Je to nevyhnutelná změna, na kterou nikdo před námi neměl dlouhá léta odvahu. Díky ní zajistíme důstojné a férové důchody nejen dnešním seniorům, ale i jejich potomkům. Zároveň platí, že současných důchodců se reforma nijak nedotkne a její náběh bude postupný," uvedl Jurečka v Senátu.

Reforma omezí počet pracovníků v náročných profesích, kteří budou mít nárok na předčasný důchod. Současně zvyšuje věk odchodu do penze z 65 na 67 let. Právě proti tomu se nejvíce vyhrazuje opozice, která usiluje o zastropování na 65 letech. Předložila tak více pozměňovacích návrhů, avšak bez úspěchu.

13. prosince důchodovou reformu podepsal také prezident Pavel. Opoziční hnutí ANO a SPD slibují, že pokud se dostanou k moci, podstatnou část podle nich asociálních úprav v penzích zruší.

Češi si průměrně vydělají 45 412 korun, mzda vzrostla o sedm procent

Ve třetím čtvrtletí zaznamenal Český statistický úřad sedmiprocentní nárůst průměrné hrubé nominální mzdy. Reálně se ale vlivem inflace zvýšila pouze o 4,6 procenta. Češi si tak vydělali průměrně 45 412 korun. Medián činil 40 482 korun. Úřad data zveřejnil ve středu 4. prosince.

Medián představuje hodnotu uprostřed všech mezd, takže polovina jich je nižší a druhá vyšší. O situaci vypovídá lépe, protože dvě třetiny zaměstnanců na průměrnou mzdu nedosáhnou. „Proti třetímu kvartálu loňského roku medián narostl o 6,6 procenta. U mužů dosáhl 42 893 Kč, u žen byl 37 824 Kč. Osmdesát procent zaměstnanců pobíralo mzdu mezi 21 349 Kč a 77 014 Kč," uvedl ČSÚ.

Nejvyšší nárůst zaznamenala odvětví v oblasti nemovitostí a zásobování vodou, vědecké a technické činnosti. Naopak nejméně si polepšili zaměstnanci ve veřejné správě a obraně, povinném sociálním zabezpečení a ve vzdělání. V Praze dosáhla průměrná mzda 55 854 korun, a byla tak tradičně nejvyšší v republice, hned po ní následoval Středočeský kraj.

Pro rok 2025 očekává ČSÚ další růst na 46 828 korun. Nejedná se ale o reálnou částku, do průměru se započítávají také náhrady, odměny, příplatky, doplatky a další složky účtované v pravidelných měsíčních výplatách zaměstnanců.

Milionové pokuty za černou práci, většina případů se týká cizinců

Státní úřad inspekce práce přitvrdil v boji proti nelegálnímu a zastřenému zaměstnávání. Do 31. října udělil pokuty v celkové výši 146,3 milionu korun, což je o 10 milionů více než za celý loňský rok. Podle generálního inspektora Martina Meleckého za to může větší počet cizinců na českém trhu a efektivnější kontroly.

Data odhalila 1600 nelegálně zaměstnaných lidí, přičemž téměř 70 % z nich pochází ze zahraničí. Jeden z problémů představují pracovní agentury, které zastřeně dodávají osoby firmám, a to v rozporu se zákony. Přičemž 80 % z nich vlastní cizinci, kteří z velké části zprostředkovávají své spoluobčany. Podle Meleckého to jsou nejčastěji lidé z Ukrajiny.

„Myslím si, že je všeobecně známé, že ukrajinská komunita žije v jiných představách a nedůvěře vůči státním úřadům," řekla na tiskové konferenci v pátek 29. listopadu vrchní ředitelka sekce zaměstnanosti na Ministerstvu práce a sociálních věcí Kateřina Štěpánková. I proto na Úřadu práce zaměstnali člověka, který se speciálně zaměří na komunikaci s cizineckou komunitou, a chystají informační kampaň, jež bude před rizikovými formami zaměstnání varovat.

K nárustu pokut přispěla také nová právní úprava z roku 2023. „Legislativa nyní umožňuje ukládat sankce až do výše 10 milionů korun a nově také ukončit činnost dané podnikatelské osoby, ať už jde o agenturu nebo konečného uživatele," vysvětil ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Resort chystá i další opatření s platností od 1. ledna, která inspekci dovolí například pořizování audiovizuálních záznamů bez vědomí kontrolované osoby.

Kurzovní lístek 27. 12. 2024 (středa)

EUR, 1 25,205
Kanada, 1 16,802
USA, 1 24,157

Kultura

Do kin jdou Králové Šumavy. Ukazují hrdinství nejen Josefa Hasila

Před pěti lety zemřel v Chicagu převaděč Josef Hasil přezdívaný Král Šumavy. Tvůrci vzdávají hold jemu i jeho blízkým, kterým jeho činnost ovlivnila životy a často končili na dlouhé roky ve vězení.

Koprodukční snímek zobrazuje muže, který by se letos dožil 100 let a jenž do české historie vstoupil jako hrdina, ač se za něj sám nepovažoval.

Celovečerní dokument režíroval oceňovaný Ir Kris Kelly, držitel BAFTA nebo Emmy. Toho pro spolupráci oslovil producent Vratislav Šlajer. Skutečný příběh Josefa Hasila vstoupil do kin 28. listopadu pod názvem Králové Šumavy.

„Někdy je potřeba pohled zvenčí – a takto jsem ke Králům Šumavy přistupoval. Aspekty hranic a jejich významu jsou pro mě velmi důležité a jsou mi blízké," přiblížil Kelly na slavnostní premiéře, která se konala 18. listopadu.

Příběh legendy převaděčství ožívá prostřednictvím rotoskopické animace (obkreslování hraných záběrů), jež dává vyniknout i další lince filmu, kterou je nevyzpytatelná krajina Šumavy. Režisér vystavil děj na pozitivním osudu paní Vlasty. Tu Hasil bezpečně převedl přes hranice do Německa a ona poté prožila plnohodnotný život ve svobodné zemi.

I přesto, že Josef Hasil pomohl z komunistického Československa na Západ desítkám lidí včetně matek s dětmi, není pro mnohé jeho hrdinství stoprocentní. Silné příběhy představují i osudy Hasilových příbuzných, kterým jeho činnost mnohdy zničila životy. I proto tvůrci pojmenovali snímek Králové Šumavy – na počest těch, kteří pomáhali na cestě za svobodou.

V Národním divadle hořelo. Z oken vycházel dým, ulicí zněly sirény

Budovu Národního divadla zasáhl požár. Poničil hlavně technickou část, jeviště s hledištěm zůstalo nepoškozené. Hasiči odhadli škodu na deset milionů korun, konečná částka se může ještě změnit. Za příčinu označili vzplanutí stavebního odpadu ve stoupačce.

„Nic neukazuje, že by požár vznikl úmyslně nebo stavebními pracemi, protože se tam nic takového nedělo," uvedl ředitel Jan Burian v České televizi, když se situace uklidňovala.

To předtím po nábřeží pospíchala hasičská auta, zvuk majáčků sílil. Policie udržovala pořádek v okolí, hlídala odstup od budovy, protože zaměstnanců divadla v ulicích přibývalo. „Evakuace proběhla rychle," prohlásil jeden z policistů pro Carolinu a zvedl pásku pro procházející hasiče.

Z otevřených oken se valil kouř a zvědaví lidé zvenčí divadelního komplexu sledovali skrz sklo siluety propojené hadicí. Zásah 26. listopadu trval od odpoledních 15 hodin až do večera. Hlídky monitorovaly stav do pozdních hodin.

Mimořádná událost však program neovlivní, dokonce baletní soubor ještě krátce před požárem zkoušel představení Šeherezáda. Premiéra připadala hned na čtvrtek. „Počítáme, že ji odehrajeme řádně," řekl pro iDnes.cz mluvčí divadla Tomáš Staněk.

Poprvé Národní divadlo vyhořelo v roce 1881, dva měsíce po slavnostním otevření. Tento požár se nepodařilo uhasit, poškodil dřevěné trámy ve střeše, železné konstrukce se propadly a významně poničily vnitřní vybavení budovy. O výstavbu obrozenci usilovali více než třicet let a katastrofa tehdy společnost poznamenala.

„V první chvíli, když jsem viděl titulek, jsem se trochu vyděsil, jestli nebudeme muset sbírat na nové Národní divadlo. Ale byl jsem potěšen, že náš hasičský sbor funguje velice dobře a že požár se nerozšířil," reagoval z Austrálie prezident Petr Pavel.

Anketu Český slavík ovládla Farna. Do Síně slávy vstoupila Kubišová

V oblíbenosti českých interpretů se od loňského roku mnoho nezměnilo. V pořadí už 62. ročník divácké ankety Český slavík ovládla Ewa Farna, opět se stala zpěvačkou roku i absolutní vítězkou. V mužské kategorii vyhrál Marek Ztracený a mezi kapelami bodoval Kabát. Zastoupení měla i mladší generace: cenu převzal rapper Calin a objevem roku se stal třiadvacetiletý Sofian Medjmedj.

„Hrozně si toho vážím. Zároveň jsem strašně šťastná, že můžu mít fanoušky na koncertech, že můžu dělat hudbu, která mě baví, a můžu ji dělat svobodně. To je největší hodnota. Kdybych tady stála a přebírala cenu za něco, za čím si nestojím, nebyla bych tak dojatá a šťastná," reagovala na pódiu Farna, která triumfovala podruhé. Předstihla Lucii Bílou a Moniku Absolonovou.

Ztracený si cenu odnesl počtvrté, za ním skončili Vojtěch Dyk a Václav Noid Bárta. Nejoblíbenější kapelou zůstává Kabát, ten slavil prvenství už popatnácté, tentokrát před Chinaski a Mirai.

Do Síně slávy uvedl kardiolog Petr Neužil zpěvačku Martu Kubišovou. „Loni jsem takhle uváděla kamaráda Vaška Neckáře, teď tím poctili mě," pronesla Kubišová a dočkala se dlouhého potlesku vestoje.

Večerem v pátek 29. listopadu provázeli Ondřej Sokol a Aleš Háma, ty na začátku představil legendární hlasatel Alexander Hemala. Během programu zahrála kapela Mirai, vystoupil Tomáš Klus a Michal David. U příležitosti 30. výročí od premiéry české verze rockové opery Jesus Christ Superstar zazpívali interpreti z původního obsazení: Bára Basiková, Dan Bárta a Kamil Střihavka.

Smetanova Vltava oslaví 150 let. Výroční projekt připomene význam řeky

Příští rok uplyne přesně 150 let od prvního uvedení symfonické básně Vltava skladatele Bedřicha Smetany. U příležitosti tohoto významného jubilea připravil Národní památkový ústav s partnery celoroční projekt Vltava slavná & splavná. Kulturní akce, vzdělávací programy, přednášky a stejnojmennou uměleckou výstavu představili organizátoři na tiskové konferenci v úterý 26. listopadu.

„Chceme upozornit na fenomén řeky Vltavy, na její široký historický, kulturní a společenský význam, který povede k jejímu vyhlášení jako Kulturní stezky Rady Evropy," řekla generální ředitelka Národního památkového ústavu Naďa Goryczková.

Mezi kulturní části projektu patří například vystoupení České filharmonie, na kterém zazní zmíněné Smetanovo dílo v komorní úpravě. Uskuteční se také několik koncertů na hradech a zámcích podél řeky.

Jednou z hlavních částí bude výstava, která se bude konat v Jízdárně Pražského hradu od září do prosince 2025. „Pro projekt zapůjčíme celou řadu unikátních předmětů z našich sbírek, z nichž nejcennější bude notový autograf symfonické básně Vltava," sdělil generální ředitel Národního muzea Michal Lukeš. Na kulturních i vzdělávacích akcích se podílí i Národní galerie Praha, Národní technické muzeum, Uměleckoprůmyslové museum a mnoho dalších. Událost zaštiťují prezident Pavel, hejtmani Středočeského a Jihočeského kraje, Ministerstvo kultury a Ministerstvo dopravy.

Podle: http://carolina.fsv.cuni.cz/

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

V Arcibiskupském paláci v Praze i letos obědvali lidé na okraji společnosti

Na obědě na Boží hod vánoční se v Arcibiskupském paláci na pražských Hradčanech sešli lidé, kteří se z různých důvodů ocitli na okraji společnosti či v nouzi. Oběd pro přibližně dvě stovky pozvaných zájemců uspořádalo pro bezdomovce, seniory či například osamělé lidi celosvětové hnutí katolické církve komunita Sant'Egidio. Akce se v metropoli koná tradičně, letošní ročník byl šestadvacátý.

„Smyslem je, aby nikdo nebyl sám. Aby každý, kdo tady s námi dneska je, měl možnost oslavit Vánoce, a my sami, abychom je taky oslavili tím nejkrásnějším způsobem, jaký křesťanství může vymyslet. To je slavit Vánoce s těmi, kteří jsou jakýmkoliv způsobem na okraji společnosti," řekla ČTK zástupkyně komunity Sant'Egidio Kristina Koldinská. Jedná se zároveň o celoroční přátele komunity Sant'Egidio, dodala.

Jako tradičně se podávala polévka s játrovými knedlíčky, pečená kachna se zelím a knedlíkem. Jako dezert pak vánoční cukroví, vánočka a ovoce. Pro každého hosta byl rovněž připraven vánoční dárek. Hosté tak dostali například nové teplé oblečení, jako jsou mikiny, rukavice či čepice, nebo kosmetiku. Podle Koldinské mají dárky lidem udělat radost, zároveň jim mají pomoci.

Osobní pozvánku dostávají lidé, kteří jsou dlouhodobými přáteli komunity. Na obědě se sešlo asi 200 hostů, jednalo se například o lidi bez domova či staré lidi z některých domovů důchodců, uvedla Koldinská. Oběd zahájil pražský arcibiskup Jan Graubner. „Máme velikou naději, že Bůh, kterému na nás záleží, je připraven odpustit a ukázat svou blízkost. Jenom záleží na nás, jestli to přijmeme, a když to přijmeme, jestli to taky pošleme dál," řekl. Pokud lidé dokážou odpustit, osvobodí především sebe, uvedl.

Hosty pozdravila také starostka Prahy 1 Terezie Radoměřská (TOP 09). „Každý drobný čin, každý možný nenápadný kousek může pohnout světem," řekla novinářům. Je podle ní důležité, aby lidé dělali i malé dobré skutky.

Akci zajišťovalo asi 80 dobrovolníků. Někteří servírovali či obsluhovali kuchyň, jiní usedli za slavnostně prostřený stůl spolu s hosty, aby vytvořili rodinnou atmosféru. Stejně jako před rokem uspořádá komunita vánoční oběd i pro lidi z Ukrajiny, kteří utekli ze své země před válkou. Konat se bude v sobotu 4. ledna.

Komunita Sant'Egidio je církevní hnutí, které se zrodilo v roce 1968 v Římě jako pokus skupiny studentů postavit na první místo ve svém životě soucit s chudými a pomoc jim. V České republice vznikla Komunita Sant'Egidio v roce 1993 a dnes působí v Praze, Brně a Olomouci. Aktuálně se zaměřuje na pomoc lidem bez domova, službu starým lidem a pomoc ukrajinským rodinám.

Podle: www.cirkev.cz

Ve Frankfurtu byl nalezen 1800 let starý křesťanský předmět, je to nejstarší svědectví víry severně od Alp

Při nedávných archeologických vykopávkách ve Frankfurtu nad Mohanem byl objeven malinkatý, 1800 let starý stříbrný svitek. Na velmi tenkém stříbrném plíšku se skvěl osmnáctiveršový text. Ten se uchoval díky tomu, že byl uložen ve stříbrném amuletu o velikosti krabičky od zápalek. Končí slovy: „Každý jazyk vyznává (Ježíše Krista)," obsahuje 50 slov a Spasitelovo jméno je v něm třikrát.

Podle frankfurtského primátora M. Josefa jde o nejstarší stopu po křesťanství severně od Alp. K nalezení svitku došlo na římském hřbitově nedaleko města, který byl mimochodem během vykopávek objeven taktéž. Následně odborníci pomocí speciální tomografické metody vyluštili inskripci, neboť plíšek se nedal z důvodu jeho stáří rozvinout.

Archeologové mají za to, že hrob, v němž byl předmět nalezen, pochází z doby mezi roky 230–270 po Kristu, čímž by byl svitek podle všeho vskutku nejstarším důkazem křesťanství na sever od Alp. Vyvozují to mj. ze džbánu z pálené hlíny vloženého do hrobu muže mezi 35–40 lety, jenž měl amulet pod svou bradou – takové džbány se vyráběly právě ve výše uvedeném období. Momentálně se nalezený artefakt nachází v depozitáři frankfurtského Archeologického muzea, časem se má stát součástí muzejní expozice.

V Severní Koreji stále žijí křesťané

Navzdory pronásledování v Severní Koreji křesťané stále žijí. Silně se drží své víry a modlí se, neboť vědí, že jen tímto způsobem mohou přežít peklo komunistického režimu - řekl Radiu Vatikán P. Philippe Blot, francouzský misionář, který již 34 let pracuje v Jižní Koreji. Tento duchovní zároveň připomenul, že křesťané jsou od komunistů trestáni s maximální krutostí. Jejich svědectví víry je tedy opravdu impozantní, srovnatelné s hrdinstvím prvotních křesťanů.

P. Blot zdůraznil, že křesťané v Severní Koreji jsou velice opatrní. Nutí je k tomu všeobecné klima nedůvěry. Všechny děti, nejen křesťanské, od prvních let života se od rodičů učí, že vždycky musí mluvit potichu a v žádném případě nevykládat, co se děje doma. To napomáhá uchovat rodinná tajemství i křesťanům, kteří se ve skrytu doma modlí, samozřejmě bez přítomnosti kněze.

„Vyznavači Krista nesmějí mít doma Bibli ani jiné náboženské texty. Používají však flash disky s Písmem sv., katechismem, modlitbami a písněmi, které jsou pašovány hlavně přes Čínu. Vědí, že musejí udělat všechno pro to, aby se nenechali chytit. Jinak je čeká koncentrační tábor nebo smrt. Dříve režim zabíjel tajně, dnes to dělá otevřeně, aby zastrašil," říká P. Blot.

Tento kněz upozornil, že opravdoví křesťané nemají nic společného s oficiálně otevřenými kostely v hlavním městě Pchjongjangu. Ty existují pouze jako fasáda na oklamání zahraničních pozorovatelů. Lidé, kteří do nich přicházejí, aby se před cizími turisty nebo novináři „pomodlili," jsou ve skutečnosti straničtí funkcionáři, kteří se nazpaměť naučili modlitby a písně.

Francouzský misionář poznamenává, že v Severní Koreji není prostor pro křesťanství, neboť jde ve své podstatě o konfesní stát vyznávající kult jednotlivce. Diktátoři jsou chápáni jako bohové, občané je mají uctívat. Komunisté však vědí, že Kristus hlásá svobodu a Jeho učedníky je těžké přimět k tomu, aby se zřekli víry.

„Nutno vědět, že pronásledování je velmi surové. Jde o peklo pod holým nebem. Ale svědectví skrytých křesťanů je velmi vznešené, podobné tomu, co se dělo ve starověkém Římě," dodal P. Blot.

Tento kněz zároveň přiznal, že je těžké představit si, jakým způsobem by se tato situace mohla změnit. „Je třeba prosit Matku Boží Fatimskou, aby našla nějaký způsob, jak na to, aby se stal zázrak," říká francouzský misionář. Připomíná, že katolíci v Severní i Jižní Koreji se každý den duchovně spojují ve 21 hod. večer v modlitbě Otčenáše a Zdrávasu. Tímto způsobem udržují jednotu i přes hranice.

Podle: https://apologie.info/

Začal Svatý rok 2025

Papež František otevřel Svatou bránu a zahájil Jubileum 2025

Papež František zahájil Jubilejní rok 2025 slavnostním otevřením Svaté brány Baziliky svatého Petra na Štědrý den. Během vánoční večerní mše ujistil Svatý otec všechny věřící, že v Kristu má svět nekonečnou naději.

„Ó Kriste, jasná hvězdo jitra, vtělení nekonečné lásky, dlouho očekávaná spáso, jediná naděje světa, osviť naše srdce svou zářivou nádherou," modlil se papež při otevírání Svaté brány. Během obřadu papež František, sedící na invalidním vozíku, symbolicky zaklepal na Svatou bránu. Po jejím otevření sbor zazpíval latinsky: „Toto je brána Páně. Kudy vcházejí poctiví. Vcházím do tvého domu, Pane." Papež se poté zastavil na prahu brány, aby se v tichosti pomodlil, zatímco zněly zvony baziliky svatého Petra. Papež František poté vstoupil Svatou bránou do baziliky, následován kardinály, biskupy, kněžími, ministranty i zástupci jiných křesťanských církví a katolíky z pěti kontinentů. Sbor zazpíval jubilejní hymnu „Poutníci naděje".

Jubilejní rok 2025, který František oficiálně vyhlásil bulou *Spes non confundit*, se zaměřuje na téma naděje. Podle papeže je naděje ctností, která nezklame, protože je založena na jistotě Boží lásky. „Kéž se pro každého stane Jubileum okamžikem opravdového, osobního setkání s Pánem Ježíšem, 'bránou' naší spásy," napsal papež ve své bule. Jubileum bude zahrnovat duchovní, umělecké a kulturní události v Římě a skončí na Vánoce 2025. Součástí Jubilea je také možnost získat plnomocné odpustky - milost udělovanou církví k odstranění časného trestu za hřích. Mezi největší události patří kanonizace bl. Carla Acutise 27. dubna a bl. Piera Giorgia Frassatiho 3. srpna.

Ve své homilii při mši svaté na Štědrý den papež František zdůraznil, že naděje je živá. „Nekonečně velký Bůh se stal malým Dítětem," řekl papež. „A jestliže Bůh přichází, i když se naše srdce podobá chudým jeslím, pak můžeme říci: naděje není mrtvá, naděje je živá." Vybídl věřící, aby přijali naději tady a teď. „Naděje zrozená v této noci nesnáší lenost ani pohodlnost," řekl a dodal, že je to čas aktivně proměnit svět. „Křesťanská naděje není šťastný konec filmu, na který se pasivně čeká, ale Pánův příslib, který je třeba přijmout."

Jubileum naděje je příležitostí, aby všichni lidé znovu objevili radost ze setkání s Pánem a závazek k proměně světa. Jak papež zdůraznil, naděje je zároveň voláním k odpovědnosti a solidaritě s těmi nejpotřebnějšími.

Papež při Urbi et Orbi:
Staňme se poutníky naděje, pokoje a jednoty

Papež František na Boží hod vánoční 25. prosince pronesl poselství z centrální lodžie baziliky svatého Petra. Na závěr udělil své požehnání „Urbi et Orbi".

Svatý otec začal své vánoční poselství vysvětlením, že radost, kterou dnes slavíme, pochází z události, která se odehrála před dvěma tisíci lety - z narození Pána Ježíše, věčného Slova spásy, které se „díky Duchu Svatému" stalo novým a které i dnes promlouvá ke každému slovy: „Miluji tě, odpouštím ti, vrať se ke mně, dveře mého srdce jsou otevřené!". Zdůraznil, že „dveře Božího srdce jsou vždy otevřené", a vyzval přítomné, aby se vrátili k srdci, „které nás miluje a odpouští nám" a umožňuje nám smířit se s ním.

Děti z různých národů kolem papeže Františka při vánoční mši svaté

Papež připomněl Svatou bránu, kterou včera večer otevřel v bazilice svatého Petra při zahájení Jubilea 2025, a vysvětlil, že tato brána „představuje Ježíše, bránu spásy otevřenou pro všechny," a Dobrého pastýře, který nás očekává s otevřenou náručí. Překročení prahu této Brány vyžaduje odvahu, protože musíme obětovat své staré způsoby a smýšlení, hodit za hlavu spory a rozdělení a odevzdat se Boží lásce.

Když se papež věnoval výzvám, kterým čelí náš svět, modlil se, aby na válkou zmítané Ukrajině utichl zvuk zbraní, a vyzval k síle a otevřenosti k jednání a dialogu za spravedlivý a trvalý mír. Modlil se za ukončení války na Blízkém východě. Zvláště se modlil za Gazu, kde je neutěšená humanitární situace: „Kéž by došlo k příměří, rukojmí by byli propuštěni a lidem vyčerpaným hladem a válkou by byla poskytnuta pomoc." Papež František také vyjádřil svou blízkost křesťanským komunitám v Libanonu a v Sýrii, které se nacházejí uprostřed transformace. Modlil se, aby se „v celém regionu zničeném konfliktem otevřely dveře dialogu a míru". Povzbudil také obyvatele Libye, kteří usilují o národní usmíření, aby vytrvali.

František se také modlil, aby Vánoce přinesly útěchu lidem v Myanmaru, kde probíhající konflikt způsobil velké utrpení a vyhnal mnoho lidí z domovů. Při vzpomínce na Ameriku papež povzbudil politické autority, aby společně překonávali rozdělení pomocí spravedlnosti a pravdy a podporovali sociální harmonii a společné dobro, o které lidé usilují. Zmínil Haiti, Venezuelu, Kolumbii a Nikaraguu. Dále také vzpomněl na obyvatele ostrova Kypr, který je již padesát let rozděleným ostrovem, a modlil se, aby bylo nalezeno vzájemně dohodnuté řešení při plném respektování práv a důstojnosti všech společenství.

Zdůraznil, že Ježíš na nás čeká, „zvláště na ty nejzranitelnější", jako jsou děti trpící válkou a hladem a staří lidé, kteří jsou často nuceni žít opuštěně a osaměle. Popsal, jak Pán čeká na ty, kdo ztratili domov, uprchli z vlasti do bezpečí, ztratili práci a nemohou ji najít, na ty, kdo jsou ve vězení, a na lidi, kteří snášejí pronásledování pro svou víru.

Papež vyzdvihl ty, kteří se věnují službě, konají dobro a pomáhají druhým, a připomněl rodiče, vychovatele a učitele, „kteří mají velkou odpovědnost za formování budoucích generací." Poděkoval zdravotníkům, vojákům ve službách, charitativním organizacím a zejména misionářům na celém světě, protože „přinášejí útěchu tolika lidem".

Na závěr se papež František modlil, aby toto Jubileum 2025 bylo příležitostí k odpuštění dluhů, zejména těm nejchudším zemím. „Všichni jsme povoláni odpouštět druhým, jako Boží Syn, narozený v chladu a temnotě noci," připomněl Svatý otec.

Papež poprvé v historii otevřel Svatou bránu ve věznici

Ve věznici Rebibbia New Complex v Římě papež František otevřel Svatou bránu a sloužil mši svatou pro vězně.

Poté, co papež František sám prošel Svatými dveřmi, předsedal v tamním kostele mši svaté. Ve své homilii se Svatý otec zamyslel nad historickým důvodem své návštěvy a označil ji za „krásné gesto otevření." Papež však více než k pouhému otevření dveří povzbudil přítomné vězně, aby otevřeli svá srdce. „Bratrství je otevřené srdce," řekl. Papež varoval před uzavřeným, zatvrzelým srdcem, které nám brání žít. Vysvětlil, že Jubileum nám dává milost „otevřít" srdce naději. Ujistil, že naděje nezklame ani v těch nejtěžších a nejnáročnějších dobách.

Svatý otec přirovnal naději ke kotvě na břehu, pevně přivázané lanem. „Někdy je to lano tvrdé a bolí nás z něj ruce. I v těchto chvílích nás však kotva naděje udržuje v pohybu vpřed, protože, vždy je něco před námi," řekl.

„Když se srdce uzavře, ztvrdne jako kámen, zapomene na něhu," upozornil papež a vyjádřil, že právě proto je třeba mít dveře srdce otevřené i v těch nejtěžších situacích. Vyzval přítomné vězně, aby byli otevření naději.

Papež František také vysvětlil, že každý ví, zda je jeho srdce zavřené nebo napůl zavřené, a na závěr přítomným připomněl, že Svaté dveře, které otevřel, jsou „znamením dveří našeho srdce". Svatý otec je požádal o modlitby a řekl vězňům, že se za ně skutečně modlí a že to „není jen řeč-nická figura."

Na konci mše svaté někteří vězni a dozorci předali papeži dary, včetně miniatury Svatých dveří a koše s olejem, sušenkami a keramikou. Vězeňská správa věnovala papeži Františkovi obraz Krista jako Spasitele, který vytvořil bývalý vězeňský důstojník, umělec Elio Lucente. Papež na oplátku věznici věnoval pergamen připomínající tuto událost.

Podle: www.cirkev.cz

Papež František otevírá Svatou bránu na sv. Štěpána ve věznici v Římě

Vroucí vzpomínka

S hlubokou bolestí si dne 12. ledna 2025 připomeneme sedmnácté výročí, kdy byl Pánem života a smrti povolán na věčnost náš milovaný manžel, tatínek a bratr, pan

Josef Borýsek

Narodil se 5. září 1942 v Horním Němčí na Moravě.
Do USA přicestoval po tragické smrti tatínka
v roce 1952 se svou maminkou Marií Borýskovou
a starším bratrem Zdeňkem a usadili se v Chicagu.
33 roků pracoval v American National Can Corp.
V USA se oženil s manželkou Věrou
a společně vychovali syna Johna.
Po celých 55 let svého pobytu v USA byl činný
v Moravských spolcích a krajanskému životu a
uchování národních tradic věnoval své celoživotní úsilí.
Od roku 1993 byl prezidentem
Ústředny moravských spolků.
Dne 12. ledna 2008 ve věku 65 let
podlehl nenadálé těžké nemoci.
Je pochován na hřbitově
Panny Marie Královny Nebe v Hillside, IL.

Vzpomínkovou mši svatou za něho i
jeho zemřelou matku Marii Borýskovu
budeme obětovat
v neděli 12. ledna 2025 v 10.30 dopoledne
v kostele České misie v Brookfieldu.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě s námi.

Věra Borýsková, manželka
syn John Borýsek s manželkou Valerií
a vnuk William Joseph
a vnučka Brooke Noel
a ostatní příbuzní v USA, Kanadě
a v České republice

Bolestná vzpomínka

Letošního 17. ledna tomu bude dvanáct let, kdy nás navždy opustila naše milovaná manželka, maminka a babička, paní

Marie Peroutka

Narodila se 12. února 1936 v obci Pitín u Uh.Hradiště.
V Brně vystudovala průmyslovou školu stavební a pracovala
v projekčním ústavu, kde poznala svého manžela Miloše.
V roce 1957 uzavřeli sňatek a r. 1965 se jim narodil syn Pavel.
V létě 1968 se kvůli invazi sovětských vojsk do Československa
nevrátili z dovolené ve Vídni, ale odjeli do Chicaga a
zde pak úspěšně pracovala v projekčních ústavech.
V posledních létech statečně bojovala se zákeřnou nemocí,
v níž ji posilovala hluboká víra v Boha - podlehla jí 17. ledna 2013.

Vzpomínkovou mši svatou za ni budeme obětovat
v kostele České misie v neděli 26. ledna v 10.30 dopoledne

Děkujeme všem, kdo si spolu s námi na ni vzpomenete v modlitbě.

Miloš Peroutka, manžel
Pavel Peroutka, syn s rodinou

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: **773-910-3400**
Chapel: **708-562-5900**
e-mail:
marikbaken@sbcglobal.net
Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

CCU life
CZECH CATHOLIC UNION

Česká Katolická Jednota

Fraternal Life Insurance - Since 1879

Insurance & Annuity Products

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127
(216) 341-0444
www.czechccu.org

Šťastný nový rok 2025
Vám praje

Tatraship

Medzinárodná preprava

S našou neobmedzenou prepravnou kapacitou ponúkame všetky druhy námornej nákladnej dopravy a súvisiace služby.

- Zasielaní malých balíkov letecky a loďou.
- Objemné náklady, kontajnery na sťahovanie.
- Preprava motorových vozidiel a ďalšie služby.

Adresa
7250 W 90th Street
Bridgeview, IL 60455
Illinois, USA

Telefon: 708 576 8834

Email: info@tatraship.com

Viac informácií na: www.tatraship.com

HLASY NÁRODA

Máte již zaplaceno předplatné na rok 2025?

Vpravo nahoře na nálepce s Vaší adresou je měsíc a rok, kdy Vám předplatné končí

USA na rok – osobní odběr v kostele: 30.00 USD
USA na rok – poštou 1. třída:
30.00 + 20.00 poštovné = 50.00 USD
Kanada na rok letecky:
30.00 + 35.00 poštovné = 65.00 USD
(prosíme z Kanady posílejte šeky v US dolarech)
Ostatní cizina na rok letecky:
30.00 + 60.00 poštovné = 90.00 USD
Šeky pište pouze na: **Czech Mission**

Naše adresa:
Czech Mission
9415 Rochester Ave.,
Brookfield, IL 60513
Tel.: (708) 255 - 5117 Mobil: (708) 533-1050
Doporučte Hlasy národa svým známým!

Prosíme dary na kostel i předplatné novin
veškeré šeky pište na CZECH MISSION,
jinak nám šek banka vrátí. – Děkujeme za pochopení.

Veľa zdravia a šťastia v novom roku 2025 Vám želá

www.Dr.Simkovic.com
Northwest Dental Center
Doctor of Dental Surgery
Oleg M. Simkovic

Implant Surgery, General Dentistry,
& Oral Care
Mluvíme česky a slovensky
34 let praxe

740 Northwest Highway
Fox River Grove, IL 60021
Ph (847) 639-9300
Nwdental@att.net

Misijné Centrum
Sedembolestnej Panny Márie
9855 S. Kean Ave. Palos Hills, IL 60465

Slovenská Katolícka Misia
Vás srdečne pozýva na

3. ROČNÍK ZIMNÝCH RADOVÁNOK

s hudbou a tancom

v sobotu 11. januára 2025
od 6:00 PM do jednej po polnoci

Hlavné jedlo, open bar
po celý večer, pivo Plzeň
o polnoci zabijačkové maškrty

Cena $ 70,- na osobu

Predaj lístkov:
Slovenská misia
Česká misia
Miro Mizerak 630 – 670 6770

Česká misie Vás zve na

TŘÍKRÁLOVÉ ODPOLEDNE

v Klubu České misie
9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513

v neděli 12. ledna 2025

od 12.00 v poledne oběd
od 1.30 odpoledne program
K poslechu, zpěvu i tanci hraje
populární melodie a lidové písně

místní cimbálová muzika
s cimbalistou Matějem Čípem
na závěr Vánoční doby zahraje koledy
skupina BORŮVKY

K obědu bude vepřo, knedlo, zelo,
bude připraveno další občerstvení a domácí pečivo,
točené plzeňské pivo a nápoje všeho druhu.

Vstupné dobrovolné
Informace Mons. Dušan Hladík
Telefon: (708) 255 - 5117 Mobil: (708) 533 – 1050

Advokátní kancelář H&P Laws s.r.o.
Zajišťujeme právní a realitní služby
na území České republiky

JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85,
18600 Praha - Karlín
Tel. +420 221 719 041
Fax. +420 221 719 059
Mob. +420 602 205 400
jhorky@ak-hp.cz
www.ak-hp.cz

Modlitba papeže Františka k jubilejnímu Svatému roku 2025

Otče na nebesích,
ve svém Synu Ježíši Kristu,
našem bratru,
daroval jsi nám víru
a skrze Ducha Svatého
jsi do našich srdcí
vlil lásku.

Dej, aby v nás víra a láska
probudila blaženou naději
na příchod Tvého království.

Kéž nás Tvoje milost
promění na pozorné
pěstitele sémě Evangelia,
které zúrodní lidstvo a vesmír
v důvěrném očekávání
nového nebe a nové země,
až se po porážce mocností zla
navždy zjeví Tvoje sláva.

Kéž milost tohoto Jubilea
v nás, poutnících naděje,
oživí touhu po dobrech nebeských
a vlije do celého světa radost
a pokoj našeho Vykupitele.

Tobě, svatý Bože,
ať patří na věčnosti chvála
a sláva na věky věků.

Amen.

Úmrtní oznámení

S bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům a známým,
že byl Pánem života povolán na věčnost
náš milovaný bratr a strýc, pan

Rostislav Kučera

Narodil se 11.května 1961
v Uherském Hradišti na Moravě.
Jeho rodiče byli Josef a Marie Kučerovi.
Do USA přišla rodina v roce 1969 po invazi
sovětských a spojeneckých vojsk do Československa.
S rodiči přišli synové Václav a Rostislav,
starší bratr Josef přišel později z Německa.
Rostislav absolvoval High School
v Riverside – Brookfield, IL
Později s bratrem Václavem měli v Michiganu
stavební firmu, ve které provedli bezpočet
generálních rekonstrukcí různých domů.
Zde vynikal jako výborný designer těchto staveb.
Poslední roky života statečně bojoval s vleklou nemocí.
Zemřel 23.prosince 2024 v Union Pier, MI
Pohřeb žehem byl privátní.

Poslední rozloučení a
mše svatá za spásu jeho duše se bude konat
v sobotu 25. ledna 2025 ve 12.00 v poledne
v kostele České katolické misie
9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513

Místo jeho posledního odpočinku bude vedle jeho rodičů
na hřbitově Woodlawn ve Forest Park, IL

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenete
spolu s námi v modlitbě.

bratr Josef Kučera M.D. s manželkou Ritou
a jejich děti Marie a Benjamin
bratr Václav Kučera s manželkou Paulou
a jejich děti Kristine a Thomas
a ostatní příbuzní v USA a v České republice

Vážení přátelé, příznivci letectví a rodiny letců,
na říjen 2025, v roce 80. výročí ukončení druhé světové války,
připravujeme v Muzeu RAF Brno na Štefánikově 22,
důležitou a rozsáhlou výstavu, k níž bude vydána odborná publikace.
Jedná se o bolestivé téma, které je nutné také zmapovat:

Osudy příslušníků RAF a jejich rodin
po komunistickém puči

Jan Kratochvil ředitel brněnského Muzea českého a slovenského exilu 20. století prosí:

Pracujeme na projektu k 80. výročí ukončení druhé světové války **OSUDY PŘÍSLUŠNÍKŮ RAF A JEJICH RODIN PO KOMUNISTICKÉM PUČI.** Kromě velké výstavy vyjde rozsáhlá publikace na toto téma. Prosíme krajany v Chicagu i jinde v USA a Kanadě, **aby se přihlásily rodiny letců RAF i pozemních vojáků** a dodaly texty, fotografie a vzpomínky o jejich osudech. Je to důležité, aby se na tyto hrdiny a jejich rodiny a také na jejich poválečné osudy nezapomnělo. – Řadu informací o práci muzea najdete na **www.royalairforce.cz**. E-mailové spojení na Jana Kratochvila je **muzeumexil@gmail.com**.

Naše Česká katolická misie v Chicagu dlouhodobě spolupracuje s Muzeem českého a slovenského exilu a doporučuje rodinám a přátelům bývalých letců a vojáků, aby do Brna poslali paměti samotných účastníků války nebo své vzpomínky na ně a různé archivní materiály. – Za každou pomoc a spolupráci děkujeme.

Nikdy nezabijí lásku, kterou mám v srdci

Víte, že i ve 21. století je křesťanství nejpronásledovanějším náboženstvím na světě? A že počet křesťanů, kteří byli perzekvováni pro svou víru ve 20. Století, byl vyšší než těch, kteří byli zasaženi pronásledováními v Římské říši během prvních tří století existence Církve? Zde je jeden z milionů příběhů…

Koncem dubna 1975 po porážce Jižního Vietnamu, který předtím opustila vojska Spojených států amerických, byl v celé zemi zaveden tuhý komunistický režim. Katolická církev se stala třídním nepřítelem číslo jedna. Týkalo se to všech věřících, ale zvlášť kněží a biskupů.

Nepřítel státu

Biskup František Nguyen Van Thuan stál tiše proti soptícímu muži. Ještě včera byl ve své biskupské rezidenci, a nyní z něj byl vězeň. Žádné obvinění, žádný soud.

Generál Tu Ha se znovu rozkřičel:

„Ty imperialistická svině – zradil jsi naši zem. Jsi obviněn z kapitalistické propagandy a infiltrace cizích mocností. Jsi účastník spiknutí Vatikánu proti naší vládě."

Generál se odmlčel a pak zamával Van Thuanovi papírem před očima.

„Ale chci ti dát šanci… když podepíšeš prohlášení, kde se ke všemu dobrovolně přiznáš, a přidáš ještě několik jmen svých spolupachatelů, budeš volný."

„Nemohu přiznat, co není pravda."

„Jak chceš. Jsi zatčen Státní bezpečností Vietnamské lidové republiky. A pamatuj si: do naší nové vlasti Bůh nepatří!"

O samotě

Hned další den byl biskup František Nguyen Van Thuan převezen. Obrněné vozidlo, nákladňák, několik vojáků se samopaly. Tolik humbuku pro přepravu

Biskup a pozdější kardinál František Nguyen Van Thuan (17.4.1928 – 16.9. 2002) V roce 2007 byl zahájen proces jeho beatifikace

jednoho svázaného kněze, musel se v duchu smát biskup.

Cílem byla zapadlá fara na venkově. Pravidla byla stanovena přísně.

„Nehneš se z téhle místnosti a nebudeš s nikým mluvit. Nebo," dodal sladce generál, „mi tady podepíšeš to prohlášení a jsi volný."

„Nemohu, je to celé lež. Nejsem vlastizrádce," odpověděl biskup František.

Generál zrudl a práskl za sebou dveřmi. Na dlouhou dobu to byl poslední člověk, se kterým Van Thuan mohl mluvit.

Jako biskup si často přál, aby měl čas. Ale tady v tichu a samotě ten čas plynul skutečně pomalu.

Cesta naděje

Téměř se o něj pokoušela malomyslnost. Co by jen tady mohl? Jak nějak prospět utlačovaným věřícím tam venku? Nečinnost byla k zbláznění.

Myslel na apoštola Pavla. Jeho listy z vězení povzbuzovaly církev na mnoha místech.

Rozhlédl se po místnosti. Postel, židle, stůl a už nic. Ale, ještě něco – na zdi visel starý kalendář. Vtom mu to došlo. Vytrhl z něj jeden list a začal psát.

Na listech ze starého kalendáře se mu oknem za pomoci lidí z vesnice postupně podařilo propašovat celou knihu. Knížečku Cesta naděje lidé tajně opisovali a pašovali od vesnice k vesnici. Samozřejmě bez jména autora, ale mnozí se dovtípili… Sloužila jako inspirace pro všechny, kdo museli čelit totalitnímu režimu. Dostala se až daleko za hranice – do Evropy a Spojených států.

Lidé se ztrácejí…

Mezi důstojníky probíhala bouřlivá debata.

„Jak ho hlídáte?! Neřekl jsem jasně, že nesmí s nikým mluvit? A on napíše celou knihu. Proč musím pracovat se samými idioty!" Generál běsnil.

Bylo nanejvýš jasné, že domácí vězení k ničemu není.

„Soudruhu generále, a co kdyby prostě zmizel," ozval se mladší důstojník. „Lidé se přeci občas ztrácejí…"

„To by bylo i moje přání," ušklíbl se generál. „Jenže to není možné. Když zmizí, máme na krku šťouraly z Vatikánu a z toho imperialistického výboru pro lidská práva. To si naše vláda nepřeje. To by pak mohl zmizet i někdo z nás!"

Chvíli bylo ticho.

„Ne, musíme to udělat jinak. Musíme ho úplně izolovat, musíme ho zastrašit. Chci, ať trpí. Ať si přeje umřít. Ale nesmí nám tu chcípnout. Jasné soudruzi?"

„Ano, soudruhu generále!"

„A hlavně," dodal generál, „ať podepíše to zatracené prohlášení."

Takhle to někdy vypadalo na samotkách věznic ve Vietnamu

V hrobě

V březnu 1976 biskupa Františka přemístili do tábora v Phu Khanhu. Strčili ho do podzemní cely bez oken. Udělal dva a půl kroku – a narazil do vlhké, plesnivé, drsné zdi. Dole u zdi nahmatal malou větrací škvíru. Kromě trochy vzduchu tudy ovšem proudila ještě všemožná havěť – žížaly, brouci, žáby. Všude se linul ukrutný puch, ze kterého se mu chtělo zvracet. Ve vlhkém bahně na zemi se rozkládaly mrtvolky těch živočichů. Prostor osvětlovalo modré světlo, které nikdy nezhasínali. Připadal si jako v hrobě.

Nekonečné noci a dny míjely v mrtvolném namodralém světle. Jako strašlivá noční můra, ze které se nemůže probudit. Snažil se modlit, ale nešlo se soustředit. Fyzická bolest ho ničila, především ho trápil žaludek. Svaly se mu chvěly. Někdy měl pocit, že začíná bláznit. Ticho a samota, plíseň, všudypřítomný zápach.

Vzpomínal na své věřící, na svou práci, na chudé. Svírala ho úzkost. Ležel na zemi a neměl sílu se ani pohnout. Připadal si jako umírající červ.

„Z hlubin volám k tobě, Pane," vybavil se Františkovi verš z Bible. Ale měl pocit, že Bůh ho neslyší…

„Synu můj"

Náhle ho zaplavila vlna pokoje.

„Synu můj," ozval se hlas v jeho srdci, „netrap se!"

„Musel jsem je všechny opustit, nechal jsem tam opuštěné sirotky, své chudé, celou svou duchovní rodinu. Bože můj, chtěl jsem to dělat pro tebe…"

„Františku, dokázal jsi velké věci! Všechna tvá díla jsou Boží, nejsou však Bohem. Ty ses domníval, že pracuješ pro mě, ale to já jsem konal své dílo v tobě a skrze tebe. Stýskáš si, že už pro mě nemůžeš dál pracovat… Proč mi své dílo nesvěříš? Miluješ mě samotného, anebo spíš svou práci pro mě? … Pamatuj si: všechna tvá díla pominou, na všechna se jednou zapomene. Ale ty budeš žít se mnou navěky. Ode dneška chci, aby všechno mé bylo i tvé a všechno tvé bylo i moje… Důvěřuj mi přece. Já sám se postarám o tvá díla tam venku…"

Tajemný hlas v jeho srdci zaháněl všechen strach i beznaděj.

„Pane můj, volím si jen tebe, všechna svá díla svěřuji tobě… To jediné, na čem mi záleží, jsi ty, můj Pane! Tolik zde potřebuji tvou přítomnost… Žádné mučení, žádný tyran, žádná nemoc či pomatenost, ani ta strašná osamělost mě neodloučí od tvé lásky. Všechno zvládnu, když ty budeš se mnou."

Závoj beznaděje se protrhl jako mávnutím kouzelného proutku a uprostřed temnot Františkovi znovu zazářila nezlomná naděje.

(Pozn. redakce: výše uvedený dialog je převzat z knihy Nespoutaný biskup, kterou podle vyprávění biskupa napsala Teresa Gutiérrez de Cabiedes a která vyšla i v českém překladu.)

Nová naděje

Pořád byl v temné díře, kde se stěží dalo dýchat. Pořád jej ničila fyzická bolest a ubíjející samota, ale jeho pohled se změnil. Nemohl dělat nic vnějšího. Ale žádné vězení mu nemohlo zabránit, aby miloval.

Generál Tu Ha přijížděl se svým prohlášením s vidinou, že Van Thuan už to vzdá. Bude spolupracovat! Fyzicky vypadal těsně před zhroucením. A vždy odjížděl zuřivější a zuřivější.

Biskup František Nguyen Van Thuan takto tajně sloužil mši svatou v pracovním táboře

Lék na žaludek

V listopadu 1976 byl František Nguyen Van Thuan převezen do pracovního tábora na sever Vietnamu. Pro biskupa to byla příjemná změna. Zima, přes den úmorná dřina na poli a večer ještě převýchovné přednášky. Ale byl znovu mezi lidmi. Je mu povolen balík od přátel – požádal o „lék na žaludek" a „trochu chleba". Přátelé se dovtípí a brzy dostane lahvičku vína a hostie – pečlivě schované v kapesní sví tilně. V přísném utajení slouží mši svatou a rozdává eucharistii křesťanům v táboře. Tajně zpovídá. Pro všechny má slova útěchy a naděje. Jako by i v táboře najednou byl kousek nebe.

Jako když na slunci taje led

„Nic tu nemůžeme. Nemůžeme bojovat. Jen čekat, až tady zdechnem'," beznadějně vykřikoval jeden z vězňů.

„To se moc mýlíš," upozornil ho biskup František. „Něco přece můžeme. Jejich nenávist můžeme zničit svou láskou. Jako když na slunci taje led."

A přesně tak to otec Thuan dělal. Svou dobrotou a laskavostí proměňoval atmosféru kolem sebe. Vážili si ho nejen vězni. I pro dozorce byl oříšek. Nejdřív

ho považovali za blázna, když jim odpouštěl a opakoval, že je má rád, a pak si jej začali vážit. I zarytí soudruzi začali pochybovat… Je ten „jeho" Bůh skutečně vynález „utlačovatelské třídy"?

Venkovské intermezzo

V květnu 1978 proběhlo další stěhování tentokrát do zchátralé fary na venkově nedaleko Hanoje. Znovu měl být v úplné izolaci. Oba dozorci se s ním nechali převelet dobrovolně! Už dávno netoužili po povýšení, ale svého vězně si vážili. Dokonce mu pomáhali.

Otec biskup tajně – za spolupráce svých dozorců – sloužil mše svaté. Měl promluvy k vesničanům. Jeho dobrota přemohla i nasazené udavače, kteří měli podávat zprávy. Místo toho s lítostí prosili o svatou zpověď a Van Thuan (se souhlasem saigonského biskupa) z nich sňal exkomunikaci.

Několik měsíců v malé vesničce uplynulo celkem klidně. Bylo jasné, že tato idylka nebude trvat věčně.

„Pane můj, volím si jen tebe, všechna svá díla svěřuji tobě…"

Kam s ním?

Časně ráno 5. listopadu 1982 biskup František zmizel. Generálovi došlo, že jeho izolace na venkově nefunguje. Biskupa znovu převezli – tam, kde by ho nikdo nehledal. Do bytů agentů bezpečnosti. Znovu nesměl opustit pokoj, s nikým nesměl mluvit ani se dívat z okna.

Připadal si jako duch. Pro nikoho neměl existovat. Ale když se ponořil do Ježíšova srdce v modlitbě, vnímal, jak se jeho srdce uklidňuje.

Každých čtrnáct dní ho přesunuli do dalšího bytu – nový byt, nový strážce, aby už nikoho nemohl ovlivnit svou dobrotou. Jenže i tentokrát se generál přepočítal.

„Už opravdu nevím, kam bych tě měl zavézt…" řekl mu generál Tu Ha a připadal si bezmocně. Už s sebou dokonce přestal nosit i to prohlášení. „Žádný z dozorců s tebou nevydržel nemluvit. A je vidět, že mají kontaminované myšlení. Někteří si dokonce zpívají tvoje latinské mantry. A víš co, já sám už si tě začínám vážit. Chtěl bych, abys byl propuštěn."

Přání biskupa Van Thuana

Toho rána bylo Van Thuanovi obzvlášť špatně. Nemocné svaly a klouby mu způsobovaly nesnesitelnou bolest. Stěží se mohl pohnout. Vtom přiběhl voják.

„Pohni, chce tě vidět nějaké velké zvíře z vlády."

Autem ho převezli do rezidence ministra vnitra. Ministr se mírně usmíval.

„Víte, Van Thuane, trochu jsme přehodnotili dějiny. Ve vládě jsou teď velké změny. Nemůžeme pořád spoléhat na Sovětský svaz. Potřebujeme vlastní reformy. Naše země se musí rozvíjet. Musíme se dívat do budoucna. Teď budujeme nový Vietnam," ministr se odmlčel.

„Máte nějaké přání, Van Thuane?" zeptal se náhle.

„Chtěl bych být propuštěn na svobodu." Když si vězeň uvědomil, co to řekl, ulekl se, že tím svůj trest akorát tak prodlouží.

„A kdy?" Hlas ministra zněl tak nevzrušeně, až to bylo děsivé.

„Dneska." Tvář Mai Chi Thoa viditelně ztuhla. Pak kategorickým tónem oznámil svůj verdikt.

„Zařiďte vše potřebné."

Zatímco zatčení bylo bez formalit, vyplnění propouštěcích listin trvalo celé odpoledne.

A pak 21. 11. 1988 po třinácti letech byl najednou konečně volný.

Panna Maria La Vang, ke které choval biskup Nguyen Van Thuan velkou úctu. Její podoba vychází ze zjevení pronásledovaným vietnamským katolíkům v roce 1798

Svoboda – a vnitřní svoboda, kterou nemohou vzít

„Svoboda…!" Biskup František si to slovo vychutnával. „Možná mi vydají pas a pak mi zakážou návrat do vlasti. Možná mě znovu uvězní. Možná… Ale nade vším, co se děje, je Pán Bůh. Nikdo a nic mi nemůže vzít svobodu, kterou mi dal. Nikdo a nic mě nemůže zbavit naděje. Žádné okovy mi nevezmou jeho lásku a schopnost milovat. Mohou mě zabít, ale nikdy nezabijí lásku, kterou mám v srdci."

Připravila Lenka Ripperová
Podle knihy Teresy Gutiérrez de Cabiedes „Nespoutaný biskup"
Vydaly Paulínky, 2023
Převzato z časopisu Milujte se 70/2024

Dětem i velkým pro radost

Příběhy pro potěchu srdce a posílení ducha

Chaseho láska

Chaseovi se zřetelně chvěl spodní ret, když šel za matkou po dlouhém, svažujícím se chodníku k parkovišti u zubaře ortodontisty. V jedenácti letech ho čekalo nejhorší léto, co kdy zažil. Doktor se k němu choval mile a jemně, ale teď mu docházela realita faktu, že mu tvář zohaví rovnátka na zuby. Náprava bude bolestivá, nebude smět žvýkat ani jíst tvrdé věci. A ze všeho nejhorší byl strach z výsměchu kamarádů. Po cestě do malého domku na venkově nepadlo mezi matkou a synem ani slovo. Patřilo jim jen sedmnáct akrů, ale pro jednoho psa, dvě kočky, králíka a množství veverek a ptáků to byla svatyně.

Rozhodnutí napravit Chaseův chrup stálo jeho matku Cindy hodně zvažování. Od rozvodu před pěti lety se o synka starala úplně sama. Postupně našetřila 1500 dolarů potřebných na korekci zubů.

Pak se jednoho slunečného odpoledne Chase, na kterém jí záleželo ze všech lidí nejvíc, zamiloval. Vydali se spolu na padesát mil vzdálenou farmu Rakerových, navštívit staré rodinné přátele. Pan Raker je vzal do stodoly a tam stála. Zvedla vysoko hlavu, když se trojice přiblížila. Plavá hříva a ocas jí vlály v něžném větru. Jmenovala se Lady a byla to prostě ta nejnádhernější klisna na světě. Čekala na ně osedlaná a Chase poprvé okusil jízdu na koni. Okamžitě mezi nimi vzniklo pevné oboustranné pouto.

„Je na prodej, kdybyste ji chtěli koupit," prozradil pan Raker Cindy. „Za 1500 dolarů tu klisnu máte i se všemi papíry a s transportním přívěsem." Pro Cindy to znamenalo velké rozhodnutí. Těch 1500 dolarů, co měla našetřeno, stačí buď na srovnání Chaseových zubů, nebo na koupi Lady, ale nevystačí už na oboje. Nakonec usoudila, že rovnátka budou pro Chase výhledově lepší. Pro matku i syna to znamenalo smutné rozhodování, ale Cindy chlapci slíbila, že ho na Rakerovic farmu zaveze co nejčastěji, aby se mohl na Lady projet.

Chase se neochotně podrobil dlouhé mučivé léčbě. Vyzbrojen jen nepatrnou odvahou a malou odolností k bolesti, absolvoval otisky a pak nekonečné utahování expanderů. Chtělo se mu zvracet, plakal a prosil, ale práce na jeho zubech pokračovala. Jediné světlé chvíle Chaseova života nastávaly, když ho maminka odvezla zajezdit si na Lady. Tam byl volný. Kůň s ním cválal po širých pastvinách ve světě, který nezná bolest ani utrpení. Existoval v něm jen rytmický dusot koňských kopyt na drnech a vítr ve tváři. Při jízdě na Lady se mohl Chase stát Johnem Waynem, oním „dlouhánem v sedle," nebo rytířem z dávných dob, jedoucím vysvobodit krásnou dámu z nesnází, nebo čímkoli jiným, jak jen jeho fantazie velela. Na konci dlouhých projížděk Chase s panem Rakerem Lady vydrhli, vyčistili jí stáj a nakrmili ji a Chase vždycky odměnil novou kamarádku kostkami cukru. Cindy a paní Rakerová trávily odpoledne společně, pekly koláče, připravovaly limonádu a dívaly se, jak Chase jezdí na své nové nejlepší kamarádce.

Chase se s kobylkou loučil tak dlouho, jak to Cindy dovolila. Držel hlavu koně v rukou, pak jí třel silnou šíji a česal jí prsty hřívu. Něžné zvíře jako by jeho náklonnosti rozumělo, stálo trpělivě a občas se mu otřelo o rukáv. Vždycky, když odjížděli z Rakerovic farmy, se Chase bál, že vidí klisnu naposled. Lady přece byla na prodej a tak kvalitní jezdecké zvíře se prodává dobře.

Léto pokračovalo a šroubky v Chaseových ústech se utahovaly čím dál víc. Všechno to trápení však bude stát za to, protože - jak mu vysvětlili - ještě nevyrostlé zuby tak získají potřebný prostor. Přesto cítil bolest, kterou mu působily kousíčky jídla, uvízlé v aparátku, a ještě větší utrpení ho stálo nekonečné formování a natahování lícních kostí. Brzo celých 1500 dolarů na jeho zuby zmizí a nezbude nic, za co koupit klisnu, kterou tolik miluje. Chase se nespočetněkrát maminky ptal v naději, že dostane uspokojivou odpověď. Nemohli by si vypůjčit peníze, za které by mohli klisnu koupit? Nepomohl by jim dědeček? Nemohl by on, Chase, pracovat a za ušetřené peníze koně koupit? Matka čelila palbě otázek, jak jen mohla. A když všechno selhalo, odvrátila se a tiše si poplakala, že nemůže svému jedinému dítěti dát všechno, co potřebuje.

Jasného zářijového rána nastoupil Chase opět do žlutého školního autobusu. Když na něj ve škole došla řada, mluvil Chase o různých věcech, ale nikdy se nezmínil o zlatavé klisně jménem Lady. Poslední kapitola tohoto příběhu ještě nebyla dopsána a on se bál, jaká bude. V bitvě se šroubovacím aparátkem v ústech vyhrál a místo něj dostal mírnější verzi rovnátek.

S nedočkavým vzrušením se Chase těšil na třetí sobotu, kdy mu matka slíbila výlet na Rakerovic farmu za Lady. Chase se

en den probudil brzy. Nakrmil králíky, psy a kočky, a dokonce si našel čas shrabat listí na zahradě. Před odjezdem naplnil kapsy kabátku kostkami cukru pro svou zlatavou klisnu, která už na něj určitě čeká. Chasovi připadalo jako věčnost, než matka zabočila s autem z hlavní silnice a sjela po cestě na Rakerovic farmu. Chase s úzkostí zamhouřil oči, aby co nejdříve zahlédl klisnu, kterou tolik miloval. Když přijeli blíž k farmě a ke stájím, pořád se díval, ale Lady nikde. Chaseovi se zrychlil tep, když očima pátral po boxu na přepravu koní. Zmizel i s Lady. Jeho nejhorší můra se stala skutečností. Někdo klisnu koupil a on ji už nikdy nespatří.

Chase začínal v žaludku cítit slabost a prázdnotu, jakou ještě nikdy nezažil. Vystoupili z auta a rozběhli se ke dveřím farmy. Nikdo však nepřicházel otevřít. Jen velká kolie Daisy vrtěla ocasem na pozdrav. Zatímco matka smutně přihlížela, běžel Chase do stáje své klisny. Zela prázdnotou a sedlo a deka také zmizely. Když se Chase vracel k autu a nastupoval, tekly mu po tvářích slzy. „Ani jsem se s ní nerozloučil, mami," vzlykal.

Po cestě zpátky domů Cindy i Chase mlčeli a přemítali. Rána ze ztráty přítele se bude hojit pomalu a Chase jen doufal, že klisna má dobrý domov u někoho, kdo ji má rád a postará se o ni. Zůstane v jeho modlitbách a on nikdy nezapomene na bezstarostný čas, který strávili spolu. Když Cindy zajížděla na příjezdovou cestu k jejich domu, měl Chase hlavu skloněnou a oči zavřené. Neviděl před jejich stodolou zářivě červený přívěs na koně ani pana Rakera, stojícího u modrého pickupu. Když konečně Chase vzhlédl, auto už stálo a pan Raker otevíral Chaseovi dveře. „Kolikpak jsi zatím ušetřil, Chasei?" ptal se.

To snad nemůže být pravda. Chase si mnul oči v nevíře. „Sedmnáct dolarů," odpověděl selhávajícím hlasem.

„Přesně tolik jsem za tuhle klisnu a za ten přívěs chtěl dostat," řekl usmívající se pan Raker. Transakce, která následovala, by mohla aspirovat na světový rychlostní rekord. Za okamžik se nový hrdý majitel vyšplhal do sedla a uvelebil se na své milované klisně. Kůň i jezdec brzy zmizeli z dohledu a zamířili na pastvinu za stodolou. Pan Raker nikdy nevysvětlil, proč udělal to, co udělal, jen prohlásil: „Už léta jsem se necítil tak dobře!"

Záchrana na moři

Před lety jeden mladík z rybářské vesničky v Holandsku ukázal světu, jak může být člověk odměněn za nezištnou službu druhým. Celá vesnice závisela na rybářském průmyslu, a proto zde pro případy nouze fungoval tým dobrovolných záchranářů. Jedné noci se rozběsnil vítr, mračna se protrhla a silná vichřice polapila rybářský člun na moři. Posádka v nebezpečí života vyslala S.O.S. Kapitán záchranářské veslice zazvonil na poplach a vesničané se shromáždili v zátoce. Zatímco družstvo spustilo veslici a bojovalo s divokými vlnami, vesničané netrpělivě čekali na pláži s lucernami, aby jim ukazovali cestu zpátky.

O hodinu později se člun záchranářů znovu objevil v mlze a rozjásaní vesničané ho běželi přivítat. Dobrovolníci padli vyčerpaně na písek a oznámili, že do loďky už se víc lidí nevešlo, a tak museli jednoho muže zanechat na moři. Byť by byl na palubě jen jeden jediný přespočetný pasažér, záchranářský člun by se určitě potopil a vše by bylo ztraceno.

Kapitán zoufale volal, ať pro zbývajícího ubožáka vyrazí další tým. Přihlásil se šestnáctiletý Hans. Matka ho popadla za paži a prosila: „Prosím, nechoď. Tvůj otec zemřel před deseti lety při ztroskotání lodi a tvůj starší bratr Paul už je tři týdny nezvěstný. Hansi, už mi zbýváš jenom ty."

Hans ale odpověděl: „Mami, já musím jít. Co kdyby všichni řekli: já nemůžu, ať to udělá někdo jiný? Tentokrát musím jít splnit svou povinnost. Když na nás přijde řada nastoupit do služby, všichni se musíme vystřídat a splnit, co je třeba." Hans matku políbil, přidal se k týmu a zmizel do noci.

Uplynula další hodina, která Hansově matce připadala jako věčnost. Nakonec záchranářský člun prorazil jako šipka mlhou a Hans stál na přídi. Kapitán si přiložil ruce k ústům a volal: „Našli jste ztraceného muže?" Hans se neudržel a vzrušeně křičel v odpověď: „Ano, našli jsme ho. Řekněte mé matce, že je to můj starší bratr Paul!"

Z knihy: Slepičí polévka pro duši 2. porce
Jack Canfield & Mark Victor Hansen

Královna Fritigil, nejstarší známá panovnice na Moravě

V dějinách našeho území toho víme jenom velmi málo. Díky antickým autorům se nám dochovalo několik jmen markomanských panovníků, kteří vládli na našem území. Byl to markomanský král Marobud, který měl vládnout od roku 9 nebo 6 př. n. l. do roku 17 nebo 18 n. l. Král Katvalda panoval od roku 18 n. l. do roku 19 n. l. Vannius byl panovníkem roku 19 n. l. – byl také králem Kvádů. Ballomar panoval od roku 166 n. l. do roku 171 n. l. Attalus byl králem Markomanů kolem roku 250 n. l. Fredegildus panoval někdy ve 4. století n. l. Známe také jméno královny Fritigil, u níž dnes neumíme přesněji stanovit roky jejího panování. Kdo byla královna Fritigil, zvaná též Fritigilda?

Na konci 4. století n. l. se římská říše potýkala s vnitřním rozkladem, spojeným s útoky barbarů zvenčí. V té době už byla rozdělena na Západořímskou a Východořímskou říši. Faktickým vládcem západní části říše byl v té době její vojevůdce generál Stilicho (psáno též: Stilico). Ten uzavřel spojeneckou smlouvu s germánským kmenem Vizigótů, tehdy usazeným na Balkáně. Vizigóti měli po uzavření této smlouvy střežit dunajskou hranici Západořímské říše.

Když se roku 395 stal vůdcem Vizigótů Alarich, rozhodl se najít svému lidu nový domov. Takový domov, který bude bezpečnější než barbarské pohraničí na jižním břehu řeky Dunaje. Roku 401 se obrátil do Itálie a v následujících letech se svým kmenem obsadil její severní část. Neshody s Římany a jejich arogance vůči Vizigótům vedly nakonec k tomu, že v letech 408, a také roku 409, Alarich se svým vojskem obléhal město Řím. Vizigóti pak Řím roku 410 dobyli a vyplenili.

Vizigótům příbuzný germánský kmen Markomanů sídlil na konci 4. století n. l. na území Vídeňské pánve, Burgenlandu a na střední a jižní Moravě. Markomané tam žili společně se Slovany, přičemž Markomané zaujímali místo vládnoucí

Královna Fritigil přijímá posly z italského Milána
(obrázek na vnější stěně poutního areálu v Žarošicích)

Křesťanský pohřeb Fritigil, královny Markomanů
(obrázek na vnější stěně poutního areálu v Žarošicích)

šlechty. K roku 396 se vztahuje zajímavá písemná zpráva o Markomanech v díle Paulina Diakona z Milána, notáře a životopisce milánského biskupa sv. Ambrože.

Paulin Diakon z Milána se v životopisu sv. Ambrože, nazvaném „Vita Sancti Ambrosii“, zmiňuje nejen o spojenecké smlouvě mezi vojevůdcem zvaným Stilicho a Vizi-
šlechty. K roku 396 se vztahuje zajímavá písemná zpráva o Markomanech v díle Paulina Diakona z Milána, notáře a životopisce milánského biskupa sv. Ambrože. góty. Píše v něm také o Markomanech a jejich královně Fritigil. Podle Paulinova vyprávění se královna náhodně setkala s Římanem, který k Markomanům zavítal. Byl to katolický křesťan. Tento římský poutník, snad obchodník putující po severojižní „Jantarové cestě“, vyprávěl královně Fritigil o mimořádné zbožnosti milánského biskupa Ambrože. Vyprávěl jí to natolik poutavě, že markomanská vládkyně rozhodla vypravit do Milána poselstvo s dary a s žádostí, aby jí bylo zasláno poučení o pravé křesťanské víře.

Je možné, že tou dobou královna Fritigil, stejně jako mnoho příslušníků germánské aristokracie, vyznávala ariánskou křesťanskou víru. Byla to křesťanská věrouka alexandrijského kněze Areia (Areios, latinsky Arius), který žil v letech 256–336. Jeho učení bylo velkým katolickým koncilem, svolaným na rok 325 do Nikaje, zamítnuto jako heretický směr křesťanské víry. A tak je možné, že se tehdy královna Fritigil rozhodla seznámit se prostřednictvím sv. Ambrože s pravou katolickou křesťanskou vírou.

Milánský biskup královnině žádosti vyhověl a poslal jí věroučný list. V něm ji zároveň vybízel, aby domluvila svému manželovi, markomanskému králi, aby dodržel mír s Římany. Paulinův životopis sv. Ambrože dále vypráví, že se Fritigil chtěla se sv. Ambrožem setkat a proto se vypravila do Milána. Bohužel, biskup mezitím zemřel a královna se s ním už nesetkala. To je všechno, co o královně Fritigil

Dnes už zaniklé mariánské poutní místo v osadě Silničná

Mariánský poutní kostel v obci Žarošice

z důvěryhodných písemných pramenů víme. Žádné písemné zprávy o tom, jak to dopadlo s christianizací Markomanů pod vládou královny Fritigil, se nám nedochovaly, pokud existovaly.

Pověsti o královně Fritigil se po dlouhá staletí vyprávějí na několika místech země Moravy. Nejznámější je její spojení s moravskou obcí Žarošice, jedním z nejstarších mariánských poutních míst na Moravě. Právě v Žarošicích, na místě dnes už zaniklé osady Silničná, prý královna Fritigil nechala na konci 4. století n. l. vystavět křesťanskou kapli. Ta měla být ve středověku nahrazena kostelem, kterému královna Eliška Rejčka věnovala dřevěnou sošku Panny Marie s Ježíškem. Tato soška, dnes nazývaná „Stará Matka Boží", byla roku 1785 přenesena z kostela stojícího v Silničné do kostela v Žarošicích. Důvodem bylo zrušení mariánského poutního kostela v osadě Silničná na základě císařského výnosu Josefa II.

Podle pověsti však soška Panny Marie s Ježíškem, dnes uctívaná v kostele v Žarošicích, má mnohem starší původ. Je prý darem samotného milánského biskupa sv. Ambrože. Ten prý sošku královně Fritigil poslal spolu s věroučným listem a s písemnou radou zachovávat mír s Římany. Fritigilin život a smrt dnes připomíná sgrafitová výzdoba na obvodové zdi mariánského poutního areálu v obci Žarošice.

„Stará Matka Boží" v Žarošicích

Jiným místem, které je spojováno s působením markomanské královny Fritigil, je moravský hrad Buchlov. Právě zde, na 2. hradním nádvoří, najdete mříží chráněnou jeskyni, která je nazývána „Fritigildinou jeskyní". Podle zdejší pověsti právě na tomto místě, na skalnatém kopci, objevila královna Fritigil jeskyni, která byla upravena jako pohanská svatyně boha lovu. Jako přesvědčená křesťanka přikázala výzdobu pohanské svatyně zrušit a na tomtéž skalnatém kopci nechala postavit svoje lovecké sídlo. Z něho prý později vznikl hrad Buchlov.

Středověký hrad Buchlov

Do třetice je královna Fritigil spojována s nejstaršími dějinami města Olomouce. Právě ona měla být zakladatelkou původní kaple zasvěcené sv. Maří Magdaleně v Olomouci. Pozdější kostel stejného zasvěcení stával v areálu olomouckého hradu. Byl postaven někdy v polovině 11. století a byl jedním z nejstarších kostelů v Olomouci.

Je zajímavé, že i když o královně Fritigil píše pouze jeden všeobecně uznávaný literární pramen, aniž by zmínil konkrétní místo královnina působení, na Moravě se královna Fritigil stala součástí několika pověstí a patří do nejstarších dějin země Moravy. Velmi zajímavou zmínku o počátcích křesťanství na Moravě přináší také autor Kristiánovy legendy: „...Morava, země slovanská, přijala víru Kristovu, jak podle staré zvěsti věříme a víme, za dávných dob, za časů prý Augustina, učitele velebného..." Svatý Augustin, jeden z významných církevních učitelů Západu, žil na přelomu 4. a 5. století n. l. Stejně jako sv. Ambrož byl současníkem markomanské královny Fritigil, zvané též Fritigilda.

Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Moje vysněná cesta do Ameriky (4)

Typická americká krajina kolem řeky Colorado

Trasu dnes máme kratší a tak volíme klidné tempo a častější přestávky. Silnice se pořád krouti podél Colorado River malebnou přírodou souběžně s železniční tratí. Velice náročné inženýrské stavby v daném terénu. Fotíme a natáčíme , jako vždy v dobré náladě s hudbou. Navigace nás vede spolehlivě ke sjezdu a odbočujeme dle ukazatele do Sulfur Springs, kde máme v místním motelu zabukováno ubytování. Klasický, dřevěný přízemní motel, jaké známe z amerických filmů, často lehce hororových. prostě přesně to, co hledáme. Mladík v recepci nás vítá, zapisuje údaje z Klárčiných dokladů a dává nám klíč a několik nezbytných rad. Mé doklady jej vůbec nezajímají, jako ostatně ještě nikoho na cestě. Jedna ze známek určité svobody spojené s důvěrou. Oproti ČR, ale i Evropě nezvyklé jednání. Jsme nedočkavi na inzerované sirné koupele, které jako hosté motelu máme se slevou, a tak rychle vyndáme věci z auta a jedeme k pramenům. Paní v recepci nás s úsměvem zdraví a my se dozvídáme, že provozuje s rodinou motel, koupele i bufet u silnice. Rodinná atmosféra tady taky všude panuje. Postupně vyzkoušíme všechny bazény, nacházíme ten správný, kde se „neuvaříme" a libujeme si v něm. Okolo našich lehátek skáčou rozt omilé veverky a loudí. K večeru jsme tak unaveni, že usínáme už cestou do motelu. Ráno samozřejmě opět do Springs. Následně doplňujeme kalorie v jediném zde podniku, kde si pro velké množství jídla odnášíme ještě v krabičce. Následující den už bohužel musíme dál, a tak balíme, loučíme se a ještě naposledy do vody. Už jsme zde „jako doma," dáváme veverkám poslední oříšky a osvěženi nastavujeme navigaci na cíl Denver 126 mi.

Koupel v termálních pramenech v Sulfur Springs

Osvěžení z koupelí, probíráme nové zážitky a cesta příjemně ubíhá. Několikrát zastavujeme na jídlo, benzin, nebo když nás něco upoutá, tak fotíme. Provoz houstne a na dálnici přibývají jízdní pruhy. Jsme na předměstí Denveru. Snažím se Klárku s předstihem při odbočení navigovat, oceňuji ohleduplnost řidičů, neboť děláme jeden přestupek za druhým. S úlevou nacházíme hotel. Je vybudován v mexickém stylu. Krásná dlažba i veškeré obrazy a dekorace. Ve stolku jako vždy nechybí Bible. Modlíme se a uléháme.

Kostel v Denveru s mnoha krásnými sochami světců

Dopoledne hledáme v blízkosti hotelu kostel a po menším bloudění nacházíme. Bohužel, cedule říká, že je zrovna kostel opravován. Z venku není nic zřejmé, tak boucháme na vrata. Po chvíli otevírá muž v montérkách hispánského vzezření. Po vylíčení našich proseb a klasického „From Czech Republic" nás se širokým úsměvem pouští dovnitř. Zde několik dalších dělníků pracuje na vysokých žebřících a kyne nám na pozdrav. Procházíme kostel - staveniště a víme, že se jedná o neopakovatelný zážitek. Fotíme úžasné biblické výjevy a postavy v životní velikosti. Modlíme se a děkujeme

Po bloudění v Nebrasce se dostáváme k jezeru Ogalalla

Pánu, že nám dal možnost být zde přítomni. Srdečně děkujeme také stavebníkům a je vidět, že jsou také spokojeni z dobrého skutku. Odpoledne navštěvujeme ještě nějaké muzeum a užíváme si pohostinnosti hotelu a relaxu v bazénu.

Po vydatné snídani vyrážíme směr North Platte 273 mi. Jedeme pořád max. povolenou rychlostí. Slunce opět pálí, nikde ani mráček, ještě, že máme nakoupeno několik kanistrů vody. Chceme se co nejdříve dostat k jezeru Ogalalla. Jen krátkou přestávku a dál. Začínáme vyhlížet ceduli Nebraska, abychom měli památeční foto, ale nikde nic. Asi po další hodině jízdy zastavujeme v malé osadě a hledáme nějakého člověka, ale nikde ani živáčka. Už se chystáme jet dál, když se objevuje nějaký muž. „Ano jste v Nebrasce" směje se a mává nám. Ohlížíme se zpět a dáváme opožděné bye, bye jedinečnému Coloradu. Pokračujeme podél North Platte River, krajina místy připomíná některé části naší vlasti, jen vedro nepolevuje. Dosti unaveni málem míjíme odbočku

Cestou do Lincolnu mijíme obrovská betonová síla

k jezeru Ogalalla. Po chvíli už se nám otevírá krásný pohled na jezero. Na široké písečné pláži je několik aut, tak odvážně přijíždíme taky. Rychle plavky a do vody. Únava z nás rychle padá a užíváme si osvěžující koupele. Když jsme rozložili deku a začali piknikovat, přišel k nám muž v plavkách barvy americké vlajky. Ulekli jsme se, jestli jsme neporušili nějaká místní pravidla. On ale přišel s omluvou, zda nás neobtěžoval jeho pes. S úlevou jsme se všemu zasmáli a znovu do vody. Zrovna připlouvala plachetnice přímo k nám. Zvědavě jsme pozorovali přistávací manévr. Muž na palubě nám pokynul a když jsme ho na pláži požádali o vyfocení, vyhověl a samozřejmě se dal do řeči. Vyplynulo, že je profesor v Lincoln a z ČR se před několika dny vrátil. Říkal mj. že jezero je jen zlomek množství vody, která je skryta pod povrchem. Zajímalo ho, když jsme vážili cestu do US, tak proč zrovna Nebraska. Náš hlavní cíl, tedy městečko Wilber, kde bude Česko-Slovenský festival znal a pochopil vše s uznáním. Rozloučili jsme se, jako bychom se znali už dávno. Nechtělo se nám, ale cesty byl ještě kus. Osvěženi a ve skvělé náladě jsme dorazili do North Platte. Bylo už pozdě, a tak jsme opět „padli" do postelí. Ráno jsme se nějak nemohli vzpamatovat z mnoha zážitků předešlého dne, a tak jsme přišli do jídelny, kde už bylo vše uklizeno a připraveno na oběd. Starší pán v kuchyni ale s pochopením naší situace řekl ať si sedneme a začal nám nosit jídlo, které někde „vykouzlil." Poté nedal jinak, než ještě něco na cestu. Spropitnému se bránil tak, že jsme museli nechat pár dolarů na stole. Pomodlili jsme se za něho a děkovali za vše Pánu Bohu.

Výkladní okno krámku se suvenýry

Navigace a směr Lincoln 250 mi. Máme zpoždění a slunce už zase pálí. Asi po hodině jízdy nás navigace vede ke sjezdu, kde ve spleti několika silnic špatně odbočujeme, což ovšem zjišťujeme po delší jízdě. Míjíme obrovská betonová síla a ocitáme se v jakési industriální zóně. Nikde nikdo, jen tetelící se vzduch a prach. Pokračujeme a po chvíli se navigace jako zázrakem vzpamatuje a dostáváme se opět na správnou trasu. Zastavíme ve vesnici, kde nás upoutá krámek se suvenýry. Zklamaně zjišťujeme, že majitel jel dnes na pohřeb dle parte za oknem paní, českého jména. Necháváme vzkaz v češtině a neradi musíme pokračovat v cestě. Na předměstí Lincolnu k hotelu přijíždíme pozdě večer a jsme unaveni, ale děkujeme Pánu Bohu za celý skvělý den a těšíme se na další zážitky a setkání.

Ze vzpomínek na cestu do USA
připravil Mirek Bradáč, Česká republika

Ještě trochu polévky pro duši

Stopy

Jedné noci měl jeden člověk sen. Zdálo se mu, že se prochází po pláži s Pánem Ježíšem. Na nebi se v záblescích promítaly scény z jeho života. Při každé scéně si všiml dvou otisků stop v písku - jedny patřily jemu a druhé Pánu Ježíši. Když před ním zableskla poslední scéna, ohlédl se po stopách a všiml si, že častokrát zůstaly na cestě otisky jen jedněch nohou. Taky si všiml, že tomu tak bylo v nejhorších a nejsmutnějších dobách jeho života. To ho trápilo, a tak se Pána ptal: „Bože, tys mi slíbil, že jakmile se rozhodnu tě následovat, půjdeš celou cestu se mnou, ale všiml jsem si, že v těch nejtěžších dobách mého života zůstaly v písku jen jedny stopy. Nechápu, proč jsi mě opustil, zrovna když jsem tě potřeboval nejvíc."

Pán odvětil: „Mé drahé dítě, miluji tě a nikdy bych tě neopustil. Ve chvílích tvého soužení a utrpení, tam kde vidíš jen jedny stopy, tam jsem tě nesl v náručí."

Nebe a peklo - opravdový rozdíl

Jeden muž rozmlouval s Pánem o nebi a o pekle. Pán mu pravil: „Pojď, ukážu ti peklo." Vstoupili do místnosti, kde seděla skupina lidí kolem obrovského hrnce s masem. Všichni umírali hlady, celí zoufalí. Každý držel lžíci, která sice dosahovala do hrnce, ale ty lžíce měly rukojeť o tolik delší, než byla ruka, že je na dopravení jídla do úst nebylo možné použít. Bylo to hrozné utrpení.

„Pojď, teď ti ukážu nebe," řekl Pán po chvíli. Vstoupili do další místnosti, úplně stejné jako byla ta první - hrnec s masem, skupina lidí, stejně dlouhé lžíce. Ale všichni vypadali šťastní a dobře živeni.

„Já to nechápu," žasl muž. „Jak to, že tihle jsou šťastní, když lidé v druhé místnosti tak trpí, a přitom je všechno stejné?"

Pán se usmál. „To je přece prosté," odpověděl. „Tady se naučili krmit se navzájem."

Z knihy: Slepičí polévka pro duši 2. porce
Jack Canfield & Mark Victor Hansen

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou 1.třída 50.00 USD, Canada letecky 65.00 USD, Cizina letecky 90.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Šeky pište na CZECH MISSION. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

Historické centrum města Prahy

Památky UNESCO v naší vlasti (1)

„Historické centrum města Prahy" je největším památkově chráněným územím České republiky. Je totožné s územím, které bylo v roce 1971 prohlášeno „Památkovou rezervací v hlavním městě Praze". Častěji se dnes používá kratšího názvu: „Pražská památková rezervace". Obsahuje unikátní urbanistické celky Starého Města (Pražského) s městskou částí Josefov, v níž lze navštívit dochované části zaniklého Židovského Města (Pražského). Do „Pražské památkové rezervace" patří také Malá Strana, dříve nazývaná Menší Město (Pražské), městská čtvrť Hradčany, Nové Město (Pražské) a Vyšehrad.

Staré Město (Pražské) je nejstarší městkou částí Prahy. Založeno bylo někdy mezi roky 1232–1234. Jeho jádrem je Staroměstské náměstí, které stojí na místě tržiště svým původem z 10. století n. l. Na Staroměstském náměstí se odehrála řada politických a kulturních událostí, které ovlivnily pražské, státní i světové dějiny. V prastarých dlážděných uličkách, které Staroměstské náměstí obklopují, se člověk snadno ztratí, i když má skvělý smysl pro orientaci.

Židé se v Praze začali trvale usazovat pravděpodobně už v 10. století n. l. Původně žili v pražském podhradí, na Újezdě a na Vyšehradě. Už koncem 11. století tvořili prosperující komunitu. Když byli roku 1096 těžce postiženi pogromem, který souvisel s tažením 1. křížové výpravy, mnoho jich z Prahy uprchlo do Polska a do Uher. Ti co zůstali se přestěhovali do Starého Města (Pražského), do tehdy málo obydlených míst mezi nynějším Karlovým mostem a Staroměstským náměstím. Tam založili **Židovské Město (Pražské).** Když ve 12. století došlo k hospodářskému rozkvětu města Prahy, vybudovali si synagogu nazývanou „Stará škola."

Od roku 1215, kdy 4. Lateránský koncil mj. nařídil segregaci Židů od křesťanského obyvatelstva, začala mít pražská židovská čtvrť charakter ghetta. Ve 14. století byla postavena „Nová synagoga," později přejmenovaná na „Staronovou synagogu". V roce 1389 byl v Praze o velikonočních svátcích rozpoután velký protižidovský pogrom, při němž bylo zabito kolem 1500 obyvatel Židovského Města (Pražského). Také v 15. a 16. století se uskutečnilo několik pogromů. Židé byli v těch stoletích opakovaně vykazováni ze země.

Velký rozvoj Židovského Města (Pražského) nastal za vlády císaře Rudolfa II. (jako český král panoval 1575–1611). Císař Rudolf II. často využíval služeb dvorského Žida Mordechaje Maisela. Tento vlivný a velmi bohatý člověk financoval stavbu „Židovské radnice", „Vysoké synagogy", „Maiselovy synagogy", aj. V pražském židovském prostředí působili mnozí, v tehdejším světě známí rabíni a učenci. Za všechny jmenujme alespoň Jehuda ben Becalela a Josefa ben Šlomo Delmediga.

V roce 1689 došlo v Praze k velkému požáru, který postihl také Židovské Město (Pražské). Založení požáru se přičítalo agentům francouzského krále Ludvíka XIV. V roce 1744 byli Židé výnosem císařovny Marie Terezie vypovězeni z Českého království a tedy i z Židovského Města (Pražského). To kvůli údajné spolupráci s pruským nepřítelem. Návrat jim byl oficiálně povolen až roku 1748.

K zásadní změně došlo za vlády císaře Josefa II., kdy se Židé mohli usazovat i mimo Židovské Město (Pražské). Bohatší židovské rodiny se pak začaly stěhovat do jiných míst v Praze. Zůstávala jenom chudina. Do uvolněných domů a domečků se pak stěhovali chudí lidé nežidovského původu.

Definitivně bylo židovské ghetto v Praze zrušeno roku 1848. V roce 1850 bylo Židovské Město (Pražské) přejmenováno na Josefov a přičleněno k Praze. Původní židovské ghetto bylo koncem 80. let 19. století coby chudinská čtvrť odsouzeno k „asanaci." Součástí „asanace" bylo zbourání všech obytných domů, několika synagog a přebudování systému ulic. Zůstalo tam pouze 6 židovských synagog, „Židovská radnice" a „Starý židovský hřbitov".

Menší Město (Pražské), dnes nazývané **Malá Strana,** bylo založeno roku 1257. V současnosti je považováno za barokní perlu města Prahy. To proto, že je nejhezčí a nejromantičtější částí Prahy. Začíná Karlovým mostem a je natěsnaná mezi řeku Vltavu, Pražský hrad a okolní kopce. Mezi nejznámější památky Malé Strany patří kostel Panny Marie Vítězné a Valdštejnský palác s impozantními zahradami. Dějiny Malé Strany jsou však mnohem starší než období baroka. Většina zdejších barokních staveb totiž vznikla až po ničivém požáru v 16. století. Tehdejší požár zcela zničil stavby pocházející z časů renesance a gotiky. Malá Strana se dnes pyšní pohádkovým kouzlem, které odolává času a udržuje živého ducha minulých staletí.

Městská část **Hradčany** vznikla někdy před rokem 1350 jako 3. pražské město v době, kdy už existovalo Staré Město (Pražské) a Menší Město (Pražské). Součástí Hradčan je především Pražský hrad, někdejší sídlo krále, dnes sídlo prezidenta České republiky. Pražský hrad je největším stále funkčním hradem světa. Navíc je to hrad velice krásný. U jeho bran vás vítají divocí kamenní obři, ke hradu se váží hrůzostrašné historky o Zlaté uličce a věži Daliborce. Památná je katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha, ve které byli korunováni a do níž byli pohřbeni někteří čeští králové. Na Hradčanech můžete navštívit řadu úchvatných paláců, mj. Schwarzenberský a Šternberský palác s galeriemi výtvarného umění. Navštívit můžete také Strahovský klášter s prastarými knihovnami. Na Loretánském náměstí vás zaujme „Pražská Loreta" s chrámovou zvonohrou na věži. Hned naproti stojí Černínský palác, sídlo Ministerstva zahraničních věcí České republiky.

Počátky **Nového Města (Pražského)** sahají do roku 1348, kdy je založil český král a německý císař Karel IV. Nové Město (Pražské) je dnes sídlem řady firem, hotelů, bank a obchodních domů. Najdete v něm mnoho luxusních prodejen i menších nákupních středisek. Také Nové Město (Pražské) je bohaté na kulturu. Nabízí množství divadel, kin, muzeí a Státní operu. Jeho srdcem je Václavské náměstí obdélníkového tvaru. To začíná u Národního muzea a končí na hranici Starého Města (Pražského).

Bájnou kolébkou města Prahy je jeho městská část **Vyšehrad**. Z dálky je snadno rozpoznatelná podle dvojice gotických věží kostela sv. Petra a Pavla. Kostel stojí na vrcholku skal nad řekou Vltavou. Říká se, že Vyšehrad byl sídlem prvního českého panovníka. Měl odtud vládnout bájný kníže Přemysl Oráč a jeho moudrá manželka, věštkyně Libuše...

„Historické centrum města Prahy" bylo na seznam světového kulturního dědictví UNESCO zapsáno roku 1992.

Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlík,
Brno, Česká republika

Foto na zadní straně:
Jeruzalémská (jubilejní) synagoga v Praze

